

VEZETŐI
elemzés

A VEZETÉS ELEMZÉSE A BANK VAGYONI, PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK ALAKULÁSÁRÓL*

TŐKEELLÁTOTSÁG, TŐKEMEGFELELÉS

Az OTP Bank tőkeellátottsága 2003 folyamán tovább javult. A saját tőke a 2002. december 31-i 205,8 Mrd Ft-ról 261,8 Mrd Ft-ra, 27,2%-kal, a mérlegfőösszeg növekedési ütemét jelentősen meghaladóan nőtt. Ennek következtében a saját tőkének a mérlegfőösszeghez viszonyított aránya a 2002. év végi 8,61%-ról 9,49%-ra emelkedett.

SAJÁT TŐKE ALAKULÁSA

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Jegyzett tőke	28.000	13,6%	28.000	10,7%	0	0,0%
Tőketartalék	52	0,0%	52	0,0%	0	0,0%
Eredménytartalék	84.261	40,9%	130.465	49,8%	46.204	54,8%
Lekötött tartalék	16.883	8,2%	14.328	5,5%	- 2.555	- 15,1%
Általános tartalék	34.169	16,6%	41.325	15,8%	7.156	20,9%
Mérleg szerinti eredmény	42.478	20,7%	47.606	18,2%	5.128	12,1%
SAJÁT TŐKE	205.843	100,0%	261.776	100,0%	55.933	27,2%

A saját tőke elemei közül a jegyzett tőke 2003 során sem változott. A Bank saját forrásainak gyarapodásához legnagyobb mértékben a folyó évi mérleg szerinti eredmény és az általános tartalék növekedése járult hozzá. A saját tőke 55,9 Mrd Ft-os növekedéséből 47,6 Mrd Ft a Bank tárgyévi mérleg szerinti eredménye, 7,2 Mrd Ft pedig az általános tartalék gyarapodásából adódik. A Bank már 1994 óta folyamatosan teljes mértékben eleget tett a törvényben meghatározott tartalékolási kötelezettségeinek, így 2003-ban is teljes mértékben feltöltötte a magyar számviteli szabályok által előírt általános tartalék szintet. Az 1 darab 100 Ft-os névértékű törzsrészvényre jutó saját tőke 934,9 Ft volt 2003. december 31-én.

A Bank fizetőképességi mutatója a 2002. év végi 13,43%-ról – a 2003-ban megvalósult akvizíció hatására – 2003. december 31-re 10,54%-ra csökkent, azonban értéke így is jelentősen meghaladta a Hitelintézeti törvényben előírt 8%-os mértéket.

A mutató értékének csökkenésében a Bank szavatoló tőkéjének csökkenése játszott a fő szerepet, de a hitelezési aktivitás jelentős növekedése is hatással volt alakulására. Ezt mutatja a kockázattal súlyozott eszközök 20,1%-os növekedése, amely a szavatoló tőke 5,7%-os csökkenése mellett ment végbe.

* Auditált magyar számviteli szabályok szerinti beszámoló alapján

Megjegyzés: az elemzésben szereplő táblázatok adatai kerekítés miatt nem minden esetben egyeznek meg a részadatok összegével, illetve emiatt a különböző táblázatok azonos tartalmú adatai sem mutatnak teljes egyezést.

VEZETŐI ELEMZÉS

FIZETŐKÉPESSÉGI MUTATÓ LEVEZETÉSE*

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	%
I. Alapvető tőke pozitív összetevői	200.648	261.435	60.787	30,3%
A) jegyzett tőke	28.000	28.000	0	0,0%
B) tőketartalék	52	52	0	0,0%
C) általános tartalék	34.169	41.325	7.156	20,9%
D) általános kockázati céltartalék	11.688	13.987	2.299	19,7%
E) eredménytartalék	84.261	130.465	46.204	54,8%
F) mérleg szerinti eredmény	42.478	47.606	5.128	12,1%
II. Alapvető tőke negatív összetevői	13.793	43.961	30.168	218,7%
A) jegyzett tőke be nem fizetett összege	–	–	–	–
B) immateriális javak	13.793	43.961	30.168	218,7%
III Alapvető tőke (I–II.)	186.855	217.474	30.619	16,4%
IV. Járulékos tőke	9.204	15.413	6.209	67,5%
V. Levonások előtti szavatoló tőke (III+IV.)	196.059	232.887	36.828	18,8%
VI. Pénzügyi intézményi, biztosítói, befektetési vállalkozási befektetések könyv szerinti értéke és a részükre nyújtott alárendelt kölcsöntőke	31.250	84.884	53.634	171,6%
VII. Prudenciális előírásokhoz tartozó szavatoló tőke (V–VI.)	164.809	148.003	– 16.806	– 10,2%
VIII. Limit túllépések tőkekövetelménye	8.730	4.186	– 4.544	– 52,1%
IX. Kereskedési könyvre és devizaárfolyamra tőke	3.523	–	–	–
X. Szavatoló tőke a fizetőképességi mutatóhoz	152.556	143.817	– 8.739	– 5,7%
XI. Korrigált mérlegfőösszeg	1.136.200	1.364.573	228.373	20,1%
XII. Fizetőképességi mutató	13,43%	10,54%		

* A 2003. évi szabályozás szerinti összehasonlítható szerkezetben

A fizetőképességi mutató számlálójának számításánál figyelembe vett tényezők közül az alapvető tőke pozitív összetevőinek állománya 30,3%-kal emelkedett 2003 során, míg az alapvető tőke negatív összetevőinek állománya az előző évnek több mint háromszorosára növekedett. Így a Bank alapvető tőkéje 16,4%-kal, 30,6 Mrd Ft-tal nőtt 2003-ban. A szavatoló tőke számításánál figyelembe vehető járulékos tőke 67,5%-kal növekedett annak következtében, hogy az EBRD által nyújtott alárendelt kölcsöntőke lejáratát – szerződés módosítás keretében – 2008-ig meghosszabbításra került, így a szabályozás szerint annak 100%-a járulékos tőkének számít. (A 2006. évi eredeti lejáratú, 2004. évi visszafizetési opciójú alárendelt kölcsöntőke értékének 40%-át lehetett 2002-ben járulékos tőkeként figyelembe venni a szavatoló tőke számításánál.) A levonások előtti szavatoló tőke 232,9 Mrd Ft volt 2003 végén, ami 18,8%-kal haladta meg az előző évi értéket. A levonandó tényezők közül a pénzügyi intézményi, biztosítói, befektetési vállalkozási befektetések állománya – a Bank akvizíciós tevékenységével összefüggően – 53,6 Mrd Ft-tal, 171,6%-kal növekedett, a Hpt. szerinti limittúllépések tőkével fedezendő összege 4,5 Mrd Ft-tal, 52,1%-kal csökkent az év során. Így a fizetőképességi mutató számításánál figyelembe vehető szavatoló tőke 143,8 Mrd Ft-ot ért el év végén (5,7%-os csökkenés).

A súlyozott eszközérték (korrigált mérlegfőösszeg) növekményének 85,8%-a a mérlegtételek, 14,2%-a a mérlegen kívüli tételek súlyozott értékének változásából adódik.

A mérlegtételek súlyozott értéke 20,3%-kal, 196,0 Mrd Ft-tal, 1.160,5 Mrd Ft-ra nőtt az összes eszköz 15,4%-os növekedése mellett – annak következtében, hogy az eszközállomány szerkezetében – az ügyfélkihelyezések arányának növekedésével összefüggően – kismértékű elmozdulás történt a nagyobb kockázati súlyozású kihelyezések felé. A mérlegen kívüli tételek, függő és jövőbeni kötelezettségek korrigált mérlegfőösszeg számításánál figyelembe vett súlyozott értéke 32,4 Mrd Ft-tal, 18,9%-kal növekedett. A változás mögött a függő kötelezettségek (elsősorban a hitelkeret igénybe nem vett része miatt fennálló kötelezettségek, valamint a bankgaranciák) növekedése áll.

Vezetői Elemzés

JÖVEDELEMSTRUKTÚRA, JÖVEDELMEZŐSÉG

A Bank adózás előtti eredménye az előző évi 58,1 Mrd Ft-ról 51,6%-kal, 86,7 Mrd Ft-ra nőtt. Az összes bevétel 203,8 Mrd Ft-ot ért el 2003-ban, ami az előző évinél 22,6%-kal több. Ez a nettó kamatbevétel 15,1%-os, a nem kamatjellegű bevételek 34,7%-os növekedése mellett következett be. A nem kamatjellegű kiadásoknak az összes bevételnél lényegesen alacsonyabb, 15,4%-os emelkedése vezetett az üzleti eredmény 32,3%-os bővüléséhez. Az üzleti eredmény 22,8 Mrd Ft-os növekedése, az összes céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség 0,3 Mrd Ft-os csökkenése, az előző évinél 7,4 Mrd Ft-tal nagyobb osztalékbevétel, valamint 1,3 Mrd Ft üzleti/cégtérték elszámolásból eredő veszteség eredményeként az adózás előtti eredmény 28,6 Mrd Ft-tal, 49,3%-kal haladta meg az előző évit.

Az összes jövedelem alakulását és szerkezetét a következő táblázat mutatja be:

JÖVEDELEMELEMEK ALAKULÁSA*

	2002. év		2003. év		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Nettó kamatbevétel	102.715	61,8%	118.182	58,0%	15.467	15,1%
Összes kamatbevétel	188.780		205.634		16.854	8,9%
Összes kamatkiadás	86.065		87.452		1.387	1,6%
Nem kamatjellegű bevételek	63.543	38,2%	85.580	42,0%	22.037	34,7%
Nettó díjak és jutalékok	56.846	34,2%	85.137	41,8%	28.291	49,8%
Értékpapír-forgalmazás nettó árfolyam eredménye	- 617	- 0,4%	- 938	- 0,5%	- 321	-
Devizakereskedelem nettó árfolyam eredménye	3.552	2,1%	- 1.402	- 0,7%	- 4.954	- 139,5%
Ingatlanforgalmazás eredménye	22	0,0%	- 129	- 0,1%	- 151	-
Egyéb nem kamatjellegű bevétel	3.740	2,2%	2.912	1,4%	- 828	- 22,1%
Összes bevétel	166.258	100,0%	203.762	100,0%	37.504	22,6%
Nem kamatjellegű kiadások	95.557	57,5%	110.234	54,1%	14.677	15,4%
Üzleti eredmény	70.701	42,5%	93.528	45,9%	22.827	32,3%
Osztalékbevétel	332	0,2%	7.691	3,8%	7.359	2216,6%
Céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség	13.523	8,1%	13.261	6,5%	- 262	- 1,9%
Üzleti/cégtérték elszámolása	572	0,3%	- 1.257	- 0,6%	- 1.829	- 319,8%
Adózás előtti eredmény	58.082	34,9%	86.701	42,6%	28.619	49,3%
Adófizetési kötelezettség	10.885	6,5%	15.139	7,4%	4.254	39,1%
Adózott eredmény	47.197	28,4%	71.562	35,1%	24.365	51,6%

* A Magyar Számviteli Szabályoktól kissé eltérő szerkezetben

A Bank adózott eredménye 2003-ban – az előző évinél alacsonyabb mértékű, 17,5%-os effektív adófizetési kötelezettség mellett – 51,6%-kal, 47,2 Mrd Ft-ról 71,6 Mrd Ft-ra nőtt.

Az összes bevétel növekedésén belül a különböző jövedelemelemek eltérően alakultak. A nettó kamatbevétel részaránya az összes bevételben csökkent, 61,8%-ról 58,0%-ra, a nem kamatjellegű bevételek részaránya – e bevételek dinamikus növekedése következtében – 38,2%-ról 42,0%-ra emelkedett.

A Bank nettó kamatbevétele 2003-ban 118,2 Mrd Ft volt, 15,5 Mrd Ft-os növekedése 205,6 Mrd Ft-os kamatbevétel (8,9%-os növekedés) és 87,5 Mrd Ft-os kamatkiadás (1,6%-os növekedés) eredményeként alakult ki.

VEZETŐI ELEMZÉS

KAMATBEVÉTELEK ÉS –KIADÁSOK ALAKULÁSA, SZERKEZETE

	2002		2003		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Kamatbevétel						
bankközi számlákról	35.128	18,6%	29.347	14,3%	– 5.781	– 16,5%
lakossági számlákról	51.898	27,5%	48.961	23,8%	– 2.937	– 5,7%
vállalkozások számláiról	47.865	25,4%	45.248	22,0%	– 2.617	– 5,5%
önkormányzati számlákról	6.152	3,3%	10.210	5,0%	4.058	66,0%
értékpapírokból	42.879	22,7%	63.919	31,0%	21.040	49,1%
kötelező tartalékból	4.858	2,6%	7.949	3,9%	3.091	63,6%
Összes kamatbevétel	188.780	100,0%	205.634	100,0%	16.854	8,9%
Kamatkiadás						
bankközi számlákra	4.087	4,7%	11.253	12,8%	7.166	175,3%
lakossági számlákra	65.656	76,3%	54.799	62,7%	– 10.857	– 16,5%
vállalkozások számláira	9.168	10,7%	14.522	16,6%	5.354	58,4%
önkormányzati számlákra	5.476	6,4%	5.716	6,5%	240	4,4%
értékpapírokra	714	0,8%	414	0,5%	– 300	– 42,0%
alárendelt kölcsöntőkére	964	1,1%	748	0,9%	– 216	– 22,4%
Összes kamatkiadás	86.065	100,0%	87.452	100,0%	1.387	1,6%
Nettó kamatbevétel	102.715		118.182		15.467	15,1%

A bankközi számlákról elért kamatbevétel – a swap ügyletek 2,1 Mrd Ft-tal növekvő eredménye mellett – 16,5%-kal csökkent az átlagos kihelyezés 27,9%-os csökkenése, és a bankközi kamatszint 130 bázispontos növekedése következtében. (A swap ügyletek eredményét nem számítva a bankközi számlákról elért kamatbevétel csökkenés 29,8%, a kamatszint csökkenése 17 bázispont.) Ennek eredményeként e kamatbevételek aránya a teljes kamatbevételből 14,3%-ra mérséklődött. A változatlan átlagos állomány és a jelentős, évi átlagban 93 bázispontos hozamcsökkenés következtében 5,7%-kal csökkentek a lakossági számlákról származó kamatbevételek, arányuk a teljes kamatbevételből 23,8%-ra mérséklődött. A vállalkozói hitelezés 12,2%-os bővülése mellett – a 136 bázispontos hozamcsökkenés hatására – 5,5%-kal csökkentek az ezen kihelyezésekből származó kamatbevételek, arányuk az összes kamatbevételben belül 22,0%-ot ért el. Az önkormányzati kihelyezések átlagállománya 89,2%-kal bővült 2003-ban, hozama 118 bázisponttal csökkent, így 66,0%-kal, 4,1 Mrd Ft-tal növekedett az e számlákról származó kamatbevétel. A 2002. évihez viszonyítva 49,1%-kal, több mint 21 Mrd Ft-tal növekedtek az értékpapírok után kapott kamatok, tükrözve az átlagállomány jelentős növekedésének (64,5%) hatását. Az értékpapírok után kapott kamatok a teljes kamatbevétel 31,1%-át képviselték. 2003-ban a teljes átlagos kamatozó forint és deviza eszközállomány hozama 9,09%-ot ért el, ami 60 bázisponttal kevesebb, mint 2002-ben.

A **kamatkiadások** – a bankközi és a vállalkozói számlákat kivéve – minden számlacsoport esetében csökkentek. A vállalkozói számlákra fizetett kamatok a jelentős, 34,8%-ot meghaladó átlagállomány növekedés és az 55 bázispontos hozamemelkedés hatására 58,4%-kal növekedtek. A bankközi számlákra fizetett kamatok 7,2 Mrd Ft-tal, 175,3%-kal magasabbak voltak, mint az előző évben, amihez hozzájárult a swap ügyletek volumenének növekedése miatt az itt elszámolt veszteség növekedése (6,0 Mrd Ft) is. A swap ügyletek veszteségének figyelmen kívül hagyásával a bankközi számlákra fizetett kamatok 58,1%-kal növekedtek, a bankközi forrásokra fizetett kamat átlagos szintje 2,01 százalékponttal csökkent. A legnagyobb mértékben az értékpapírforrásokra és a lakossági számlákra fizetett kamatok csökkentek (42,0%-kal, illetve 16,5%-kal). Az önkormányzati forrásokkal kapcsolatos kamatkiadások 4,4%-kal emelkedtek az átlagállomány 11,8%-os bővülése mellett. A lakossági forrásokra fizetett kamatok részesedése az összes kamatkiadásban a forrásszerkezetnek megfelelően 62,7% volt. A teljes átlagos kamatozó forint és devizaforrásokra vonatkoztatott forrásköltség 2003-ban 3,99% volt, 55 bázisponttal kevesebb, mint 2002-ben. A teljes átlagos kamatozó eszköz és forrás állományra vetített **kamatkülönbség** 5,10% volt, 5 bázisponttal alacsonyabb, mint 2002-ben, míg az átlagos mérlegfőösszeg alapján számított **kamatmarzs** 4,63% volt, 7 bázisponttal alacsonyabb, mint az előző évben.

VEZETŐI ELEMZÉS

AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÁTLAGOS KAMATOZÁSA

	2002		2003	
	Átlagállomány millió Ft	Kamatozás	Átlagállomány millió Ft	Kamatozás
<i>Eszközök:</i>				
Bankközi kihelyezések	428.755	8,19%	309.305	9,49%
Lakossági kihelyezések	311.817	16,64%	311.520	15,72%
Vállalkozói kihelyezések	554.470	8,63%	622.309	7,27%
Önkormányzati kihelyezések	63.921	9,62%	120.923	8,44%
Értékpapírok	483.683	8,87%	795.796	8,03%
Kötelező tartalék	106.320	4,57%	102.411	7,76%
<i>Kamatkozó eszközök összesen</i>	<i>1.948.966</i>	<i>9,69%</i>	<i>2.262.264</i>	<i>9,09%</i>
Nem kamatozó eszközök	238.094	–	287.703	–
Eszközök összesen:	2.187.060	8,63%	2.549.967	8,06%
<i>Források:</i>				
Bankközi források	35.614	11,48%	86.194	13,06%
Lakossági források	1.429.162	4,59%	1.564.455	3,50%
Vállalkozói források	293.715	3,12%	395.819	3,67%
Önkormányzati források	110.772	4,94%	123.807	4,62%
Értékpapír források	11.240	6,35%	7.682	5,39%
Alárendelt kölcsöntőke	16.608	5,80%	15.767	4,74%
<i>Kamatkozó források összesen</i>	<i>1.897.111</i>	<i>4,54%</i>	<i>2.193.724</i>	<i>3,99%</i>
Nem kamatozó források	289.949	–	356.243	–
Források összesen:	2.187.060	3,94%	2.549.967	3,43%
Kamatkülönbözet		5,15%		5,10%
Nettó kamatmarzs		4,70%		4,63%

A nettó kamatbevétel változásából a kamatláb változás, illetve az állományváltozás hatását részletesen a következő táblázat mutatja be.

A NETTÓ KAMATBEVÉTEL NÖVEKEDÉSE (CSÖKKENÉSE)*

	Összes nettó változás millió Ft	Kamatszint változásából adóó hatás millió Ft	Állományváltozásból adóó hatás millió Ft
Kamatkozó eszközök			
Bankközi kihelyezések	– 5.781	4.993	– 10.774
Lakossági kihelyezések	– 2.937	– 2.888	– 49
Vállalkozói kihelyezések	– 2.617	– 8.070	5.453
Önkormányzati kihelyezések	4.058	– 836	4.894
Értékpapírok	21.040	– 4.360	25.400
Kötelező tartalék	3.091	3.276	– 185
Kamatkozó eszközök összesen:	16.854	– 7.885	24.739

*A szerkezetváltozásból eredő hatás (a nettó kamatbevétel 5.748 millió Ft-os csökkenése) a két tényező között arányosítva került felosztásra

VEZETŐI ELEMZÉS

<i>(folytatás az előző oldalról)</i>	Összes nettó változás millió Ft	Kamatszint változásából adódó hatás millió Ft	Állományváltozásból adódó hatás millió Ft
Kamatkozó források			
Bankközi források	7.166	633	6.533
Lakossági források	- 10.857	- 16.652	5.795
Vállalkozói források	5.354	1.795	3.559
Önkormányzati források	240	- 377	617
Értékpapír források	- 300	- 97	- 203
Alárendelt kölcsöntőke	- 216	- 169	- 47
Kamatkozó források összesen:	1.387	- 14.867	16.254
A nettó kamatbevétel változása	15.467	6.982	8.485

A nettó kamatbevételt a kamatszint változása 7,0 Mrd Ft-tal növelte. A kamatszint változása mind a kamatbevételekre, mind a kamatráfordításokra csökkentőleg hatott, azonban a kiadások kamatszint változásból adódó csökkenése meghaladta a bevételekét. Az állományváltozás hatása mind a bevételeket, mind a ráfordításokat jelentősen növelte, összességében a nettó kamatbevételt 8,5 Mrd Ft-tal gyarapította. A nettó kamatbevétel növekedése az átlagos mérlegfőösszegre vetítve 61 bázispontot jelentett, amiből a kamatozás változása mintegy 31 bázispontot, a volumennövekedés 53 bázispontot eredményezett. Az eszköz- és forrásszerkezet változása 23 bázisponttal csökkentőleg hatott.

A Bank **nem kamatjellegű bevételei** rendkívül dinamikusán, 34,7%-kal, 22,0 Mrd Ft-tal növekedtek 2003-ban, részesedésük az összes bevételből jelentősen, 3,8 százalékponttal növekedett. A nem kamatjellegű bevételek kedvező alakulásában a nettó jutalék jellegű bevételek növekedése játszott a meghatározó szerepet.

A nem kamatjellegű bevételek között a **nettó díj- és jutalékbevételek** 28,3 Mrd Ft-tal, 85,1 Mrd Ft-ra növekedtek. Az összes bevételből – a közel 50%-os növekedés eredményeképpen – a 2002. évi 34,2%-kal szemben 41,8%-ot képviseltek a nettó díjak és jutalékok. A kapott díjak és jutalékok 48,6%-kal, míg a fizetett díjak, jutalékok 39,3%-kal voltak magasabbak, mint 2002-ben. A hitelezési tevékenység felfutásának köszönhetően kimagasló volt a hitelekhez kapcsolódó jutalékbevételek növekedése (159,5%). A vállalkozói hitelezés dinamikus bővülése a forint és devizahitelek utáni jutalékbevételeket is bővítette, míg a lakossági üzletágban a saját forrásból, illetve konzorcionálisan nyújtott Forráshitelek, valamint az OTP Jelzálogbank részére értékesített hitelek átadásához kapcsolódó költségtérítés, a visszavásárlási kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó díj és a Jelzálogbanktól kapott egyéb megbízási díj növekedése volt számottevő. A Bank jutalékbevételeiből 28,8 Mrd Ft kapcsolódott a jelzáloghitelezéshez, ebből 25,1 Mrd Ft a Jelzálogbanktól származott (2002-ben 5,5 Mrd Ft). A jutalékbevételek között jelentősen, 17,7%-kal nőtt a kártyaüzletág díjbevétele, és meghaladta a 21,5 Mrd Ft-ot. A 3 Mrd Ft-ot meghaladó díjbevétel növekmény elsősorban a készpénzfelvételi tranzakciós díjak és a kereskedői jutalékok – a forgalom emelkedésével összefüggő – gyarapodásából származott. A lakossági folyószámla jutalékbevételei 7,8%-kal növekedtek az év során. A betét üzletág jutalékbevételei 165,2%-kal, 5,4 Mrd Ft-ra növekedtek, ugyanakkor a pénzforgalmi jutalékok 14,1%-kal csökkentek. Az értékpapír üzletág jutalékbevétele 27,4%-kal volt magasabb 2003-ban, mint a megelőző évben, amihez hozzájárultak az OTP Jelzálogbank részére szervezett jelzáloglevél kibocsátások jutalékai, illetve az OTP Alapokhoz kapcsolódó díjak.

Az **értékpapír-forgalmazás nettó árfolyameredménye** 0,9 Mrd Ft veszteséget mutatott szemben a 2002. évi 0,6 Mrd Ft-os veszteséggel. 2003-ban a Bank a Magyar Államkötvényeken 2,1 Mrd Ft árfolyamveszteséget realizált, ebből 1,6 Mrd Ft a kereskedési tevékenységből származott, 0,5 Mrd Ft pedig a névérték feletti áron vásárolt kötvények realizált, illetve elhatárolt prémiuma volt. A jelzáloglevelek árfolyameredménye 0,2 Mrd Ft volt, a Diszkont Kincstárjegyeken, illetve az egyéb beföldi kötvényeken és befektetési jegyeken 0,3 Mrd Ft, illetve 0,2 Mrd Ft árfolyamnyereséget realizált a Bank. Az előző évhez viszonyítva a Magyar Államkötvények árfolyamvesztesége 1,0 Mrd Ft-tal nőtt, a külföldi államkötvények árfolyameredménye 0,4 Mrd Ft-tal romlott. A DKJ árfolyamnyeresége 0,2 Mrd Ft-tal emelkedett, az egyéb beföldi kötvények és befektetési jegyek árfolyamnyeresége pedig 0,1 Mrd Ft-tal növekedett. Összességében az értékpapír forgalmazás 0,9 Mrd Ft árfolyamvesztesége a részvények, részesedések 0,3 Mrd Ft-os árfolyamnyereségéből, a kereskedési tevékenység 1,0 Mrd Ft-os árfolyamveszteségéből, a névérték feletti vásárolt portfólió – 0,2 Mrd Ft-os realizált, és – 0,1 Mrd Ft-os elhatárolt prémiumából adódik.

VEZETŐI ELEMZÉS

A **devizakereskedelem** nettó árfolyameredménye 2003-ban 1,4 Mrd Ft veszteség volt, amely 5,0 Mrd Ft-tal kedvezőtlenebb mint az előző évi. Az eszköz, forrás tételek átértékelésének vesztesége mintegy 3,8 Mrd Ft-tal több veszteséget okozott a Banknak, mint 2002-ben. A Bank számottevő átértékelési veszteséget kellett elszámoljon a DSK akvizícióval kapcsolatban keletkezett euró pozíciója miatt, illetve a nem fedezeti saját számlás opciós üzletekhez kapcsolódóan. A devizaárfolyam rés 1,0 Mrd Ft-os eredménye 3,8 Mrd Ft-tal kisebb, mint 2002-ben. A valutamarzs 1,0 Mrd Ft-tal, a csekkmarzs 0,1 Mrd Ft-tal növelte a devizakereskedelem nettó árfolyam eredményét, a nem fedezeti határidős üzleteken (deviza/forint) 0,2 Mrd Ft vesztesége képződött a Banknak, ami 1,3 Mrd Ft-tal kevesebb mint az előző évi. Az opciós üzletek eredménye 0,4 Mrd Ft volt, a nem fedezeti határidős üzleteken (cross üzletek, kamatmegállapodások) 0,5 Mrd Ft nyereség keletkezett. A deviza kereskedelem és a swap üzletek összesített eredménye 2,3 Mrd Ft volt 2003-ban, azaz a swap üzletek a Bank eredményességét kedvezően befolyásolták (a swap műveletek eredménye – 3,7 Mrd Ft – azonban 2,2 Mrd Ft-tal csökkent 2002. évhez képest).

Az ingatlanforgalmazás 129 millió Ft veszteséget mutatott, szemben a 2002. évi 22 millió Ft nyereséggel. Az egyéb nem kamatjellegű bevételek 828 millió Ft-tal, 2,9 Mrd Ft-ra csökkentek.

A nem kamatjellegű bevételek 2003-ban a nem kamatjellegű kiadások 77,6%-át fedezték szemben a 2002. évi 66,5%-kal.

A Bank **összes bevétele** 203,8 Mrd Ft volt 2003-ban, 37,5 Mrd Ft-tal, 22,6%-kal több, mint 2002-ben. A nettó kamatbevétel változása 15,5 Mrd Ft-tal, míg a nem kamatjellegű bevételek változása 22,0 Mrd Ft-tal növelte az összes bevételt.

Az **összes jövedelem felhasználásának** szerkezete 2003-ban tovább javult. A nem kamatjellegű kiadások az éves átlagos inflációnál nagyobb mértékben, de az összes bevételtől jelentősen elmaradó ütemben, 15,4%-kal növekedtek. A nem kamatjellegű kiadások aránya az összes bevételhez viszonyítva (kiadás/bevétel mutató) 3,4 százalékponttal, 54,1%-ra csökkent. A céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség 0,3 Mrd Ft-tal csökkent az előző évhez képest, aránya az összes bevételhez viszonyítva 8,1%-ról 6,5%-ra változott.

A nem kamatjellegű kiadásoknak az összes bevételtől elmaradó növekedése, összes bevételhez mért arányának jelentős csökkenése, az összes céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség összegének csökkenése és az üzleti/cégtérték elszámolás 1,8 Mrd Ft-tal kedvezőtlenebb eredménye, valamint a 7,4 Mrd Ft-tal nagyobb osztalékbevétel együttes hatására az adózás előtti eredmény összes bevételhez viszonyított aránya 7,7 százalékponttal növekedett, és az összes bevétel 42,6%-át tette ki 2003-ban.

Az egyes jövedelemelemeknek az átlagos mérlegfőösszeghez viszonyított arányát, és annak alakulását a következő táblázat mutatja.

JÖVEDELEMELEMEK AZ ÁTLAGOS MÉRLEGFŐÖSSZEG SZÁZALÉKÁBAN*

	2002		2003	
	millió Ft	%	millió Ft	%
Nettó kamatbevétel	102.715	4,70%	118.182	4,63%
Nettó jutalékbevétel	56.846	2,60%	85.137	3,33%
Összes bevétel	166.258	7,60%	203.762	7,99%
Nem kamatjellegű kiadások	95.557	4,37%	110.234	4,32%
Céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség	13.523	0,62%	13.261	0,52%
Adózás előtti eredmény	58.082	2,66%	86.701	3,40%

*Átlagos mérlegfőösszeg 2002-ben: 2.187,1 Mrd Ft, 2003-ban: 2.550,0 Mrd Ft

A nettó kamatbevételnek az átlagos mérlegfőösszeghez viszonyított aránya, azaz a nettó kamatmarzs 2003-ban 4,63% volt, mindössze 7 bázisponttal kisebb, mint az előző évben. Folytatódott a nettó jutalékbevételek arányának növekedése, a 2002. évi 2,60%-ról 3,34%-ra emelkedett. Az összes bevétel – az átlagos mérlegfőösszegre vetítve – 39 bázisponttal emelkedett.

VEZETŐI ELEMZÉS

A céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség átlagos mérlegfőösszeghez viszonyított aránya 0,62%-ról 0,52%-ra csökkent. A nem kamatjellegű kiadások aránya kismértékben, 4,32%-ra csökkent. E változások és az osztalékbevételek növekedése, valamint az üzleti/cégérték elszámolás együttes hatására az adózás előtti eredmény átlagos mérlegfőösszeghez viszonyított aránya számottevően, 2,66%-ról 3,40%-ra növekedett.

A Bank átlagos eszközarányos megtérülése (ROAA) **2,78%**, az átlagos saját tőke arányos megtérülése (ROAE) **30,6%** lett (2002-ben 2,09%, illetve 25,9%). A reál saját tőke arányos megtérülés¹ 25,9%-ot tett ki a 2002. évi 20,6%-kal szemben. 2003-ban az **egy törzsrészcsevényre jutó hígítatlan eredmény**² (EPS) 269,2 Ft, hígítottan³ 255,6 Ft, 50,4%-kal, illetve 51,6%-kal több, mint a 2002. évben.

KÖLTSÉGGAZDÁLKODÁS

A Bank nem kamatjellegű kiadásai 112,3 Mrd Ft-ot tettek ki, amely 17,5%-kal haladja meg az előző évi értéket. A növekedés – a különböző tanácsadói díjak, számítástechnikai és hálózati fejlesztések miatt megnövekedett kiadások következtében – meghaladta az infláció mértékét, azonban jelentősen elmaradt a bevételek növekedésétől.

A BANK NEM KAMATJELLEGŰ KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

	2002		2003		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Személyi jellegű ráfordítások	37.571	39,3%	43.820	39,0%	6.249	16,6%
Értékcsökkenési leírás	11.088	11,6%	11.913	10,6%	825	7,4%
Egyéb igazgatási költségek	31.636	33,1%	37.384	33,3%	5.748	18,2%
Egyéb nem kamatjellegű ráfordítások	15.262	16,0%	19.137	17,1%	3.875	25,4%
Nem kamatjellegű kiadások összesen	95.557	100,0%	112.254	100,0%	16.697	17,5%

A nem kamatjellegű kiadásokon belül a legnagyobb arányt (39,8%) a személyi jellegű ráfordítások képviselték. 2003-ban a Bank személyi jellegű ráfordításai 16,6%-kal növekedtek, így az összes nem kamatjellegű kiadásokon belüli részarányuk 0,3 százalékponttal csökkent. Ebben a dolgozói bérek márciusi és októberi átlagosan 6-6%-os emelése mellett az októberi vezetői béremelés, a létszámcsökkenés személyi költségvonzata, valamint a különböző projekteken nyújtott többleteljesítmény elismerésére fordított egyszeri, ösztönző jellegű kifizetések költségei játszottak szerepet. A Bank összes bevételeinek 21,5%-át fordította személyi jellegű kiadásokra, a 2002. évi 22,6%-kal szemben.

AZ OTP BANK RT. ALKALMAZOTTAINAK LÉTSZÁMA (FŐ)

	Zárólétszám		Átlagléttszám		Változás		Változás	
	2002	2003	2002	2003	zárólétszám fő	%	átlaglétszám fő	%
Teljes munkaidős	8.296	7.353	8.153	8.056	- 943	- 11,4%	- 97	- 1,2%
Részmunkaidős	474	627	411	439	153	32,3%	28	6,8%
Összesen	8.770	7.980	8.564	8.495	- 790	- 9,0%	- 69	- 0,8%

A Bank összes foglalkoztatottainak létszáma 2003 végén 7.980 fő volt, 790 fővel, 9,0%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az éves átlagos állományi létszám 97 fővel, 1,2%-kal csökkent 2003-ban.

¹ Kiszámítási módja: ROAE mínusz infláció %-a

² Az egy részvényre eső hígítatlan nyereség kiszámítási módja: adózott eredmény/(törzsrészvény-saját részvény).

³ Kiszámítási módja: adózott eredmény/összes törzsrészvény.

Vezetői Elemzés

Létszámhatékonysági Mutatók Alakulása

	2002 millió Ft	2003 millió Ft	Változás
1 főre jutó			
december 31-i mérlegfőösszeg	272,5	345,7	26,9%
átlagos mérlegfőösszeg	257,5	322,6	25,3%
adózott eredmény	5,5	8,4	52,7%
összes bevétel	19,5	24,0	23,1%
személyi jellegű ráfordítás	4,4	5,2	18,2%

A létszámhatékonyság javulása 2003-ban tovább folytatódott. Az egy főre jutó adózott eredmény 52,7%-kal, az átlagos mérlegfőösszeg 25,3%-kal, az összes bevétel 23,1%-kal volt magasabb 2003-ban, mint a megelőző évben. Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások ugyanakkor 18,2%-kal emelkedtek.

A dologi költségelemek közül az **értékcsökkenési leírás** 0,8 Mrd Ft-tal, 7,4%-kal nőtt. Az egyéb igazgatási költségek (anyag- és anyagjellegű költségek) 18,2%-kal növekedtek 2003-ban, míg az egyéb nem kamatjellegű ráfordítások 25,4%-kal emelkedtek.

ESZKÖZ-FORRÁS SZERKEZET

2003. december 31-én az OTP Bank Rt. mérlegfőösszege 2.758,6 Mrd Ft volt, mely 15,4%-os, 368,5 Mrd Ft-os növekedést jelent a 2002. december 31-i 2.390,1 Mrd Ft-hoz képest. A bankszektor egészét tekintve az OTP Bank Rt. rendelkezett a legnagyobb mérlegfőösszeggel, piaci részesedése 20,4%-os volt.

A Bank forrás szerkezete nem változott az év során, továbbra is az ügyfélforrások magas aránya jellemezte. Eszköz oldalon folytatódott az ügyfélkihelyezések aránynövekedése, illetve jelentősen növekedett a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok részesedése a portfólióból, ezzel párhuzamosan mérséklődött a bankközi kihelyezések, az állampapírok és a pénzeszközök részesedése az összes eszközből.

ESZKÖZ-, FORRÁSELEMEK ALAKULÁSA ÉS MEGOSZLÁSA*

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Pénzeszközök	346.963	14,5%	252.975	9,1%	- 93.988	- 27,1%
MNB elszámolási számla	94.113	3,9%	80.710	2,9%	- 13.403	- 14,2%
MNB éven belüli kihelyezések	205.000	8,6%	111.200	4,0%	- 93.800	- 45,8%
Egyéb pénzeszközök	47.850	2,0%	61.065	2,2%	13.215	27,6%
Állampapírok	401.855	16,8%	402.543	14,6%	688	0,2%
Forgatási célú	111.072	4,6%	135.011	4,9%	23.939	21,6%
Befektetési célú	290.783	12,2%	267.532	9,7%	- 23.251	- 8,0%
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	153.188	6,4%	533.136	19,3%	379.948	248,0%
OTP Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevél	134.025	5,6%	508.862	18,4%	374.837	279,7%
Bankközi kihelyezések**	263.320	11,0%	165.390	6,0%	- 97.930	- 37,2%
Ügyfélkihelyezések	951.746	39,9%	1.088.278	39,5%	136.532	14,3%
Lakossági	329.829	13,8%	318.179	11,5%	- 11.650	- 3,5%
Vállalkozói	558.590	23,5%	691.217	25,1%	132.627	23,7%
Önkormányzati	63.327	2,6%	78.882	2,9%	15.555	24,6%

VEZETŐI ELEMZÉS

(folytatás az előző oldalról)	2002. dec. 31. millió Ft	részarány	2003. dec. 31. millió Ft	részarány	Változás millió Ft	%
Központi költségvetés által átvállalt hitelek	56.114	2,3%	5.444	0,2%	- 50.670	- 90,3%
Befektetések	49.361	2,1%	106.815	3,9%	57.454	116,4%
Egyéb	69.279	2,9%	56.419	2,0%	- 12.860	- 18,6%
Immateriális javak és tárgyi eszközök	63.679	2,7%	107.550	3,9%	43.871	68,9%
Aktív időbeli elhatárolások	34.615	1,4%	40.056	1,5%	5.441	15,7%
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2.390.120	100,0%	2.758.606	100,0%	368.486	15,4%
Bankközi források	28.220	1,2%	91.080	3,3%	62.860	222,7%
Ügyfélbetétek	2.011.042	84,1%	2.234.874	81,0%	223.832	11,1%
Lakossági	1.523.725	63,8%	1.656.317	60,0%	132.592	8,7%
Vállalkozói	341.902	14,3%	421.380	15,3%	79.478	23,2%
Önkormányzati	145.415	6,0%	157.177	5,7%	11.762	8,1%
Értékpapírok	9.419	0,4%	5.944	0,2%	- 3.475	- 36,9%
Céltartalékok	20.974	0,9%	26.773	1,0%	5.799	27,6%
Passzív időbeli elhatárolások	23.108	1,0%	27.268	1,0%	4.160	18,0%
Egyéb	91.514	3,8%	110.891	4,0%	19.377	21,2%
Saját tőke	205.843	8,6%	261.776	9,5%	55.933	27,2%
FORRÁSOK ÖSSZESEN	2.390.120	100,0%	2.758.606	100,0%	368.486	15,4%

* A mérlegtől részben eltérő szerkezetben elemeztük az eszköz-, forráselemeket.

** Pénzüntézetí/hitelintézetí éven belüli és éven túli és MNB éven túli kihelyezéseket tartalmazza.

ESZKÖZÖK

Pénzeszközök. A Bank pénzeszközeinek állománya – részben a kötelező tartalék szabályozás változásának köszönhetően – csökkent, 2003. december 31-én 94,0 Mrd Ft-tal volt kevesebb az egy évvel korábbinál, így a pénzeszközök részaránya az eszközökön belül 14,5%-ról 9,1%-ra csökkent. A pénzeszközök között az MNB felé történt éven belüli kihelyezések állománya közel 94 Mrd Ft-tal csökkent, részaránya az összes eszközökön belül 8,6%-ról 4,0%-ra mérséklődött. Az MNB elszámolási számla állománya 14,2%-kal, 13,4 Mrd Ft-tal maradt el a 2002. december végétől. Az egyéb pénzeszközök kismértékben, 47,9 Mrd Ft-ról 61,1 Mrd Ft-ra növekedtek.

Állampapírok. A Bank portfóliójában az állampapírok részaránya – köszönhetően az ügyfélkihelyezések és az egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok aránynövekedésének – 2003. december 31-én a 2002. év végi 16,8%-ról 14,6%-ra mérséklődött. Az állomány a 2002. december 31-ei 401,9 Mrd Ft-ról 2003. december 31-re 402,5 Mrd Ft-ra, mindössze 0,2%-kal növekedett. Az állampapír állományon belül a forgatási célú állampapírok állománya 21,6%-kal, 135,0 Mrd Ft-ra nőtt, míg a befektetési célú állampapírok állománya 8,0%-kal, 267,5 Mrd Ft-ra mérséklődött. Ezzel a befektetési célú állampapírok részesedése a teljes állampapír portfólióból kismértékben, 66,5%-ra mérséklődött a 2002. évi 72,4%-ról.

ÁLLAMPAPÍRÁLLOMÁNY SZERKEZETÉNEK ALAKULÁSA

	2002. dec. 31. millió Ft	részarány	2003. dec. 31. millió Ft	részarány	Változás millió Ft	%
Forgatási célú állampapírok						
Diszkont kincstárjegy	17.905	4,4%	23.814	5,9%	5.909	33,0%
Magyar Államkötvény	82.358	20,5%	104.871	26,1%	22.513	27,3%
Kamatozó Kincstárjegy	1.911	0,5%	470	0,1%	- 1.441	- 75,4%
MNB által kibocsátott kötvény	0	0,0%	1.828	0,4%	1.828	-
Külföldi államkötvény	2.963	0,7%	614	0,1%	- 2.349	- 79,3%
Magy. Közt. által kib. devizakötvény	2.760	0,7%	0	0,0%	- 2.760	- 100,0%
Kincstári Államkötvény	3.175	0,8%	3.175	0,8%	0	0,0%
Egyéb állampapír	0	0,0%	239	0,1%	239	-
Összesen	111.072	27,6%	135.011	33,5%	23.939	21,6%

VEZETŐI ELEMZÉS

(folytatás az előző oldalról)	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Befektetési célú állampapírok						
Lakásalap fedezeti kötvény	474	0,1%	0	0,0%	-474	-100,0%
Magyar Államkötvény, TB kötvény	216.226	53,8%	198.578	49,3%	-17.648	-8,2%
Hitelkonszolidációs Államkötvény	17.300	4,3%	17.300	4,3%	0	0,0%
MNB devizakötvény	1.783	0,4%	0	0,0%	-1.783	-100,0%
MNB kamatozó kötvény	9.816	2,5%	9.816	2,5%	0	0,0%
Magy. Közt. által kib. devizakötvény	2.237	0,6%	2.066	0,5%	-171	-7,7%
Kincstári Államkötvény	42.947	10,7%	39.772	9,9%	-3.175	-7,4%
Összesen	290.783	72,4%	267.532	66,5%	-23.251	-8,0%
Állampapírok összesen	401.855	100,0%	402.543	100,0%	688	0,2%

A forgatási célú állampapír állomány 23,9 Mrd Ft-os növekményének 94%-át a Magyar Államkötvény állományának növekedése adta. Számottevő volt a Diszkont Kincstárjegy állományának növekedése is. A portfólióban lévő befektetési célú állampapírok mindegyikének csökkent az állománya, legnagyobb összegű a Magyar Államkötvények, TB kötvények állományának mérséklődése volt (17,6 Mrd Ft). A befektetési portfólióban a Kincstári Államkötvények állománya 3,2 Mrd Ft-tal, az MNB devizakötvény 1,8 Mrd Ft-tal – nullára – csökkent.

A teljes állampapír portfólió több mint háromnegyedét a Magyar Államkötvények, TB kötvények tették ki 2003. december 31-én (75,4%), arányuk 1,1 százalékponttal meghaladta az előző év végét. Az állampapírok 10,7%-a Kincstári Államkötvény volt, részaránya 0,8 százalékponttal csökkent. A Diszkont Kincstárjegyek részesedése az állampapír portfólióból 1,5 százalékponttal, 5,9%-ra növekedett. Kismértékben mérséklődött a Magyar Köztársaság által kibocsátott devizakötvények és az egyéb állampapírok részesedése a portfólióból.

Egyéb, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. A Bank eszközeinek 19,3%-át tették ki 2003. év végén az egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, szemben az előző évi 6,4%-kal. A különböző eszköztételek közül a legnagyobb, közel három és félszeres növekedés ennél az eszközcsoportnál következett be. A 380,0 Mrd Ft-os állománynövekedés döntő része, 374,8 Mrd Ft az OTP Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek portfólióba kerüléséből adódik, amely értékpapírok – az állampapírokét megközelítő biztonság mellett – kedvezőbb hozamot biztosítanak a Bank számára.

Bankközi kihelyezések. A 2003. december 31-i eszközök 6,0%-át a bankközi kihelyezések adták, 5,0 százalékponttal kevesebbet, mint 2002-ben. Állományuk 37,2%-kal 165,4 Mrd Ft-ra csökkent. A 97,9 Mrd Ft-os csökkenés a deviza kihelyezések 47,6 Mrd Ft-os visszaesésének és a forint kihelyezések 50,3 Mrd Ft-os csökkenésének az eredménye, ami az ügyfeleknek nyújtott devizahitelek felfutásával függ össze. A kihelyezések döntő többsége, 93,6%-a éven belüli lejáratú volt 2003 végén, egy évvel korábban 94,5%. Az éven belüli lejáratú bankközi kihelyezések részarány csökkenése az állomány 37,8%-os, 94 Mrd Ft-ot meghaladó csökkenése mellett ment végbe. Az éven túli bankközi kihelyezések 27,1%-kal csökkentek, így az összes bankközi kihelyezésből való részesedésük növekedett (6,4%-ra). A teljes bankközi kihelyezések állományán belül a forintkihelyezések állománya 36,4%-kal csökkent, így részesedése 53,2%-ra emelkedett (2002-ben 52,5%), a deviza kihelyezések állománya szintén jelentősen, 38,1%-kal csökkent, részesedése 46,8%-ot ért el 2003 végén. A Bank 2003-ban is megtartotta nettó kihelyezői pozícióját a bankközi pénzpiacon, amely tradicionálisan nagy lakossági betétállományából származó likviditásából adódik. A bankközi kihelyezések állománya 74,3 Mrd Ft-tal haladta meg a bankközi források állományát.

Ügyfélkihelyezések. Az ügyfélkihelyezések állománya – összefüggésben azzal, hogy a lakossági lakáscélú jelzáloghitelezés túlnyomórészt a Jelzálogbankba került át – a mérlegfőösszeg növekedési ütemétől kissé elmaradva, 14,3%-kal, 136,5 Mrd Ft-tal bővült 2003-ban, így az eszközökön belüli részaránya 39,8%-ról 39,5%-ra változott. Az ügyfélkihelyezéseken belül az átlagot jelentősen meghaladóan bővült az önkormányzatoknak és a vállalkozásoknak nyújtott hitelek állománya, míg a lakossági hitelek állománya kismértékben csökkent. A lakossági hitelek 11,7 Mrd Ft-tal csökkentek, állományuk az év végén 318,2 Mrd Ft-ot

VEZETŐI ELEMZÉS

tett ki, ami 3,5%-kal maradt el az előző év végítől. A csökkenés teljes egészében a banki portfólióban maradó lakáshitelek állományának csökkenéséből adódott. A vállalkozói szektornak nyújtott hitelek 23,7%-kal bővültek, állományuk 691,2 Mrd Ft volt december 31-én. Az önkormányzatoknak nyújtott hitelek volumene 24,6%-kal növekedett. Az üzleti hiteleken belül a vállalkozói hitelek részaránya 58,7%-ról 63,5%-ra növekedett, míg a lakossági hitelek részesedése 34,7%-ról 29,2%-ra mérséklődött. Az önkormányzati hitelek az év végén 7,3%-ot képviseltek az ügyfélkihelyezésekből.

A 23,7%-os bővülést mutató, az időszak végére 691,2 Mrd Ft-ot elérő vállalkozói hitelekből 93,2 Mrd Ft-ot tettek ki a pénzügyi, befektetési vállalkozások, biztosító részvénytársaságok, speciális pénz- és tőkepiaci intézmények (PBBS) hitelei, amely közel másfélszerese a 2002. végi állománynak. Az egyéb gazdálkodó szervezeteknek nyújtott hitelek állománya összességében 20,9%-kal, 598,1 Mrd Ft-ra nőtt. A jogi személyiségű gazdálkodó szervezeteknek nyújtott hitelek közül a deviza hitelek állománya 46,3%-kal, a folyószámla hitelek állománya 21,0%-kal, a beruházási hitelek állománya 5,1%-kal, az egyéb hiteleké 34,0%-kal bővült, míg a forgóeszközhitel állománya 8,6%-kal kevesebb volt, mint az előző év végén. A kisvállalkozóknak nyújtott hitelek állománya 24,2%-os bővülés eredményeként 20,7 Mrd Ft-ot ért el az év végén, míg a nonprofit szervezetek hitelei az előző év végének több mint duplájára emelkedtek. A vállalkozási hitelportfólióból a jogi személyiségű, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott hitelek 79,8%-kal, a kisvállalkozói hitelek 3,0%-kal, a nonprofit szervezetek 6,7%-kal részesedtek, a PBBS hitelek a portfólióban 13,5%-ot képviseltek.

A lakossági hitelek 11,7 Mrd Ft-tal csökkentek, állományuk az év végén 318,2 Mrd Ft-ot tett ki, ami 3,5%-kal maradt el az előző évitől. A lakossági hitelállományon belül a lakáshitelek 13,6%-kal, 183,5 Mrd Ft-ra csökkentek a folyósított hitelek Jelzálogbanknak történő értékesítése következtében. A fogyasztási hitelek növekedése 14,6%-os volt, jelzáloghitellel együtt számított állománya év végén 134,6 Mrd Ft-ot tett ki, amelyen belül a Bank törekvésének megfelelően kiemelkedő mértékben, 30,4%-kal nőtt a lakossági folyószámlához kapcsolódó hitelek állománya, és meghaladta a 90 Mrd Ft-ot. A folyószámlához kapcsolódó hiteleken belül a C-hitelek bővülése meghaladta az 55%-ot, az A-hitelek növekedése 43,2%-os volt. A jelzáloghitelek állománya év végén 31,3 Mrd Ft volt, a 31,2%-os csökkenés a támogatott lakáscélú hitelek kiszorító hatásának következménye.

Az önkormányzati hitelállomány 15,6 Mrd Ft-tal, 24,6%-kal bővült 2003-ban. A Bank így megőrizte piaci dominanciáját az önkormányzati hitelnyújtásban.

Az ügyfelekkel szembeni hitelkövetelések lejárat szerkezetét vizsgálva megállapítható, hogy 2003-ban az éven túli követelések aránya tovább növekedett, a volumen átlag feletti, 15,2%-os növekedése következtében év végére 76,2%-ot ért el. Az éven túli kihelyezések között legdinamikusabban, 32,3%-kal a vállalkozói kihelyezések bővültek. Az éven belüli lejáratú kihelyezések 11,7%-kal voltak magasabbak, mint az előző év végén, arányuk 24,4%-ról 23,8%-ra mérséklődött.

ÜGYFÉLKIHELYEZÉSEK LEJÁRAT SZERINTI BONTÁSBAN (A BRUTTÓ HITELKÖVETELÉS ALAPJÁN)

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Éven belüli						
lakossági	16.311	1,7%	22.872	2,1%	6.561	40,2%
vállalkozói	200.055	21,0%	216.793	19,9%	16.738	8,4%
önkormányzati	15.586	1,7%	19.519	1,8%	3.933	25,2%
Összesen	231.952	24,4%	259.184	23,8%	27.232	11,7%
Éven túli						
lakossági	313.518	32,9%	295.307	27,1%	- 18.211	- 5,8%
vállalkozói	358.535	37,7%	474.424	43,6%	115.889	32,3%
önkormányzati	47.741	5,0%	59.363	5,5%	11.622	24,3%
Összesen	719.794	75,6%	829.094	76,2%	109.300	15,2%
Összes ügyfélkihelyezés	951.746	100,0%	1.088.278	100,0%	136.532	14,3%

VEZETŐI ELEMZÉS

Az ügyfelekkel szembeni éven belüli lejáratú követelések 27,2 Mrd Ft-os növekménye a lakossági hitelek 6,6 Mrd Ft-os, a vállalkozói kihelyezések 16,7 Mrd Ft-os és az önkormányzati éven belüli kihelyezések 3,9 Mrd Ft-os bővülésének eredőjeként alakult ki. A lakosság éven belüli hiteleinek állománya 40,2%-kal volt több, mint az előző év végén, részaránya az éven belüli hitelekből 8,8%-ra emelkedett. A vállalkozói kihelyezések az állomány mérsékelt, 8,4%-os növekedése mellett a rövid lejáratú hitelek 83,7%-át adták. A rövid lejáratú önkormányzati hitelek 25,2%-kal növekedtek, részesedésük az éven belüli kihelyezésekből 7,5% volt 2003. december 31-én.

Az éven túli lejáratú ügyfélkihelyezésekből a vállalkozói hitelek állománya nőtt a legnagyobb mértékben, 32,3%-kal. Így állománya 115,9 Mrd Ft-tal volt több 2003. december 31-én, mint egy évvel korábban, részaránya 49,8%-ról 57,2%-ra nőtt. Az éven túli ügyfélhitelek 35,6%-át a lakossági hitelek képviselték, amelyek részesedése az éven túli ügyfélkihelyezésekből az 5,8%-os állománycsökkenés eredményeképpen 8,0 százalékponttal volt kisebb, mint 2002. év végén. Az éven túli önkormányzati hitelek állománya 24,3%-kal volt több 2003. év végén, mint egy évvel korábban, részaránya az éven túli hitelekből 7,2%-ra nőtt.

Befektetések. A Bank befektetési állománya 2003 végén bruttó nyilvántartási értéken 106,8 Mrd Ft volt, ami a megelőző évhez képest 116,4%-os, 57,5 Mrd Ft-os növekedést jelent. Az OTP Bank befektetési tevékenységében 2003-ban kiemelt szerepet kapott a Bankcsoport külföldi akvizíció útján történő bővítése, amelynek keretében az OTP Bank Rt. megvásárolta a bolgár DSK Bankot. Nagyrészt ennek köszönhető, hogy a tartós pénzügyi befektetések állománya 136,1 Mrd Ft-tal növekedett 2003-ban, ezen belül az OTP Csoport befektetések állományváltozása 134,8 Mrd Ft-ot tett ki. A Banknak nem tartós befektetése, illetve kényszerbefektetése az év során nem volt. A befektetésekre jutó osztalék 2003-ban rekord nagyságot, 7,7 Mrd Ft-ot ért el, ami 7,4 Mrd Ft-tal több mint az előző évben.

A BEFEKTETÉSI ÁLLOMÁNY ALAKULÁSA*

	2001. dec. 31. tény millió Ft	2002. dec. 31. tény millió Ft	2003. dec. 31. előzetes millió Ft	2004. dec. 31. terv millió Ft
Tartós pénzügyi befektetések	34.918	49.311	106.815	136.113
ebből: OTP Csoport	33.394	45.702	105.508	134.811
Nem tartós befektetések	5.537	50	0	0
Kényszerbefektetések	0	0	0	0
Befektetések összesen:	40.455	49.361	106.815	136.113

* Bruttó könyv szerinti értéken

FORRÁSOK

Bankközi források. A bankközi források – nagyrészt a Bank megfelelő devizalikviditása biztosítása érdekében felvett euró szindikált hitel felvétele következtében – dinamikusan bővültek, a forrásokon belüli részarányuk 1,2%-ról 3,3%-ra emelkedett. A bankközi források állománya december 31-én 91,1 Mrd Ft volt, ami 62,9 Mrd Ft-tal több mint az előző év végén. A bankközi forint pénzpiacra ugyan a Bank nettó kihelyező, de felvevőként is folyamatosan jelen volt.

Ügyfélbetétek. A Bank forrásállományának 81,0%-át az ügyfélbetétek alkották 2003. december 31-én szemben az előző évi 84,1%-kal. Az ügyfélforrások 87,5%-a forintbetét volt az előző évi 85,4%-kal szemben. A Bank lakossági jellegének megfelelően az ügyfélforrások legnagyobb részét, 74,1%-át a lakossági betétek adták, amelyek az összes forráson belül is meghatározó arányt képviseltek (2003-ban 60,0%-os, 2002-ben 63,8%-os részesedés).

A lakossági betétállományon belül – az előző években megkezdődött tendencia folytatásaként – jelentős átstrukturálódás ment végbe a forintbetétek és a folyószámlához kapcsolódó betétek javára, illetve számottevő különbségek mutatkoztak az egyes betétfajták alakulásában. A forintbetétek átlagot meghaladóan, 12,0%-kal, 151,5 Mrd Ft-tal bővültek, így részesedésük a lakossági betétekből az előző évi 82,6%-ról 85,1%-ra nőtt. A devizabetétek – a forint árfolyamának ingadozásával és a forint megtakarítások kedvezőbb hozamaival összefüggésben – forintban 1,6%-kal, 18,9 Mrd Ft-tal csökkentek, részesedésük

VEZETŐI ELEMZÉS

a lakossági betétekből 14,9%-ra mérséklődött. A forintbetéteken belül – az előző években megkezdődött tendencia felerősödéseként – a hagyományos takarékpénztári konstrukciók (kamatozó könyves betét, takaréklevel-betét, nyeresémbetét) állománya 1,8%-kal, 6,8 Mrd Ft-tal csökkent, így részaránya 3,8 százalékponttal, 27,2%-ra mérséklődött. A rendszeres takarékoságon alapuló megtakarítási konstrukciók állománya – annak következtében, hogy kifizető konstrukciókról van szó – 9,8%-kal csökkent. A Bank szándékának megfelelően a lakossági folyószámlabetétek állománya kimagaslóan, 19,4%-kal, 834,4 Mrd Ft-ról 996,2 Mrd Ft-ra nőtt, részesedése az összes lakossági forintbetétekből 70,6%-ot ért el 2003. év végén.

A vállalkozói betétek az ügyfélforrások növekedési ütemét jelentősen meghaladó mértékben, 23,2%-kal növekedtek, az összes ügyfélforráson belüli részesedésük 17,0%-ról 18,9%-ra nőtt. A vállalkozói betéteken belül a forintbetétek dinamikusan bővültek, 25,1%-kal, a devizabetétek 6,4%-kal csökkentek. A vállalkozói betétek 95,4%-a forintbetét volt 2003 végén.

Az önkormányzati betétek állománya 8,1%-kal bővült, az ügyfélforrásokon belüli részaránya 7,0%-ot ért el az év végén. Az önkormányzati betétek 91,2%-a forintbetét volt.

ÜGYFÉLFORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI BONTÁSA

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Éven belüli						
lakossági	1.431.901	71,2%	1.573.359	70,4%	141.458	9,9%
vállalkozói	341.660	17,0%	421.137	18,9%	79.477	23,3%
önkormányzati	144.748	7,2%	157.176	7,0%	12.428	8,6%
Összesen	1.918.309	95,4%	2.151.672	96,3%	233.363	12,2%
Éven túli						
lakossági	91.824	4,6%	82.958	3,7%	- 8.866	- 9,7%
vállalkozói	242	0,0%	243	0,0%	1	0,4%
önkormányzati	667	0,0%	1	0,0%	- 666	- 99,9%
Összesen	92.733	4,6%	83.202	3,7%	- 9.531	- 10,3%
Összes ügyfélforrás	2.011.042	100,0%	2.234.874	100,0%	223.832	11,1%

Az ügyfélbetéteken belül az éven belüli lejáratú betétek 12,2%-kal bővültek, az éven túli lejáratúak 10,3%-kal csökkentek, így tovább növekedett az éven belüli források aránya az összes ügyfélforráson belül, év végére 96,3%-ot ért el. Az összes ügyfélforrás 224 Mrd Ft-ot megközelítő növekménye a rövid lejáratú források 233 Mrd Ft-ot meghaladó növekedése, és a hosszú lejáratú források közel 10 Mrd Ft-os csökkenése eredményeként alakult ki. A rövid lejáratú források növekményének több mint 63%-át a rövid lejáratú lakossági források növekménye tette ki, míg a hosszú lejáratú ügyfélforrások csökkenése szinte teljes egészében a lakossági éven túli források csökkenéséből adódott.

Értékpapírok és betéti okiratok. A saját kibocsátású értékpapírok és betéti okiratok állománya 2003. december 31-én 5,9 Mrd Ft volt, a Bank meghirdetett üzletpolitikájának megfelelően 36,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Részesedésük a forrásokon belül 0,4%-ról 0,2%-ra mérséklődött.

Saját tőke. Az OTP Bank Rt. saját tőkéje 2003. december 31-én 261,8 Mrd Ft volt, a saját tőke forrásokon belüli részaránya a 2002. évi 8,6%-ról 9,5%-ra emelkedett. A saját tőke 55,9 Mrd Ft-os növekményéből 47,6 Mrd Ft a Bank mérleg szerinti eredménye, 7,2 Mrd Ft pedig az általános tartalék növekedéséből származik. Az egy darab 100 Ft névértékű részvényre jutó saját tőke 934,9 Ft volt, 27,2%-kal több mint az előző év végén.

Céltartalékok. A Bank forrásaiból az előző év végi 21,0 Mrd Ft-ról 26,8 Mrd Ft-ra változott a céltartalékok állománya.

VEZETŐI ELEMZÉS

A CÉLTARTALÉKOK ALAKULÁSA

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	%
Céltartalék nyugdíjra és végkielégítésre	1.000	1.546	546	54,6%
Kockázati céltartalék függő és jövőbeni kötelezettségekre	3.732	7.294	3.562	95,4%
Általános kockázati céltartalék	14.254	17.057	2.803	19,7%
Egyéb céltartalékok	1.988	876	- 1.112	- 55,9%
Céltartalékok összesen	20.974	26.773	5.799	27,6%

A Bank 2003. december 31-ére teljes egészében megképezte a Hitelintézeti törvény által előírt, a kockázattal súlyozott mérlegfőösszeg 1,25%-át kitevő általános kockázati céltartalékot (2003. évi képzés 2,8 Mrd Ft), így az általános kockázati céltartalék állománya év végére 17,1 Mrd Ft-ra növekedett. A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett kockázati céltartalék állománya 3,6 Mrd Ft-tal, 7,3 Mrd Ft-ra növekedett, 546 millió Ft céltartalékot képzett a Bank a munkavállalók korengedményes nyugdíjazására és végkielégítésére. Az egyéb céltartalékok 0,9 Mrd Ft-ot értek el 2003. december 31-én.

MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK

A mérlegen kívüli kötelezettségek év végi állománya 787,6 Mrd Ft-ról 777,0 Mrd Ft-ra csökkent. Ez a változás a függő kötelezettségek állományának 48,4 Mrd Ft-os, 8,8%-os csökkenése és a jövőbeni kötelezettségek 37,8 Mrd Ft-os, 16,0%-os növekedésének volt köszönhető. Ennek hatására a függő kötelezettségek részesedése az összes mérlegen kívüli kötelezettségből 70,1%-ról 64,8%-ra mérséklődött. A függő kötelezettségek legjelentősebb tétele – a teljes mérlegen kívüli kötelezettségvállalás több mint 50%-át jelentő – hitelkeret szerződésekből eredő kötelezettségvállalások állománya, amely 78,2 Mrd Ft-tal, 24,9%-kal nőtt. A legjelentősebb változás az opciókból származó kötelezettségek előző évihez viszonyított 146,5 Mrd Ft-os, 89,0%-os csökkenése. A bankári tevékenységből származó garanciák értéke ugyancsak számottevően változott, 37,1%-kal, 65,0 Mrd Ft-ra emelkedett. Az egyéb függő kötelezettségek között 24,4 Mrd Ft volt a Banknak a Jelzálogbankkal szembeni, lakáshitel visszavásárlásra vonatkozó feltételes kötelezettségvállalás miatti függő kötelezettsége.

MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK

	2002. dec. 31. millió Ft		2003. dec. 31. millió Ft		Változás millió Ft		%
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft		%
Függő kötelezettségek							
Bankári tevékenységből származó garanciák	47.401	6,0%	65.010	8,4%	17.609		37,1%
Visszaigazolt akkreditívvek	787	0,1%	956	0,1%	169		21,5%
Hitelkeret igénybe nem vett része	314.127	39,9%	392.308	50,5%	78.181		24,9%
Opciók	164.658	20,9%	18.184	2,3%	- 146.474		- 89,0%
Le nem zárt peres ügyekből eredő várható kötelezettségek	4.846	0,6%	2.469	0,3%	- 2.377		- 49,1%
Egyéb függő kötelezettségek	20.051	2,6%	24.502	3,2%	4.451		22,2%
- ebből Jelzálogbankkal szembeni függő kötelezettségek lakáshitel visszavásárlásra vonatkozó feltételes kötelezettségvállalás miatt	0	0,0%	24.440	3,1%	24.440		-
Összesen	551.870	70,1%	503.429	64,8%	- 48.441		- 8,8%
Biztos (jövőbeni) kötelezettségek							
Határidős deviza vásárlások	235.369	29,9%	273.530	35,2%	38.161		16,2%
Egyéb jövőbeni kötelezettségek	374	0,0%	11	0,0%	- 363		- 97,1%
Összesen	235.743	29,9%	273.541	35,2%	37.798		16,0%
Mérlegen kívüli kötelezettségek összesen	787.613	100,0%	776.970	100,0%	- 10.643		- 1,4%

A biztos, jövőbeni kötelezettségek növekedése teljes egészében a határidős devizavásárlások állományának emelkedéséből adódott. A határidős deviza vásárlások miatti kötelezettségek állománya év végén 273,5 Mrd Ft volt, amely a teljes mérlegen kívüli kötelezettségek 35,2%-át jelentette.

VEZETŐI ELEMZÉS

PORTFOLIÓMINŐSÍTÉS, CÉLTARTALÉKKÉPZÉS

Az OTP Bank Rt. teljes minősítendő portfóliója 2003. december 31-én 2.733,4 Mrd Ft volt, 494 Mrd Ft-tal, 22,0%-kal több, mint 2002-ben. A teljes portfólióból a minősített állomány aránya 2003-ban az 2002. évi 3,5%-ról 4,5%-ra emelkedett.

AZ OTP BANK Rt. MINŐSÍTETT PORTFOLIÓJA

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Értékpapírok (magyar állampapírok nélkül)						
Problémamentes	161.596	99,6%	541.174	99,9%	379.578	234,9%
Minősített	599	0,4%	273	0,1%	- 326	- 54,4%
ebből: problémás	599	0,4%	273	0,1%	- 326	- 54,4%
Összesen	162.195	100,0%	541.447	100,0%	379.252	233,8%
Hitelek és bankközi ügyletek						
Problémamentes	1.183.374	95,8%	1.216.685	95,6%	33.311	2,8%
Minősített	51.398	4,2%	55.757	4,4%	4.359	8,5%
ebből: problémás	33.459	2,7%	41.742	3,3%	8.283	24,8%
Összesen	1.234.772	100,0%	1.272.442	100,0%	37.670	3,1%
Vagyoni érdekeltségek						
Problémamentes	30.360	62,3%	79.210	74,4%	48.850	160,9%
Minősített	18.400	37,7%	27.267	25,6%	8.867	48,2%
ebből: problémás	18.400	37,7%	25.717	24,2%	7.317	39,8%
Összesen	48.760	100,0%	106.477	100,0%	57.717	118,4%
Egyéb						
Problémamentes	29.830	99,2%	35.782	99,2%	5.952	20,0%
Minősített	236	0,8%	284	0,8%	48	20,1%
ebből: problémás	232	0,8%	226	0,6%	- 6	- 2,8%
Összesen	30.066	100,0%	36.066	100,0%	6.000	20,0%
Mérlegen kívüli tételek						
Problémamentes	755.891	98,9%	737.828	95,0%	- 18.063	- 2,4%
Minősített	8.135	1,1%	39.098	5,0%	30.963	380,6%
ebből: problémás	4.694	0,6%	7.886	1,0%	3.192	68,0%
Összesen	764.026	100,0%	776.926	100,0%	12.899	1,7%
Mindösszesen						
Problémamentes	2.161.051	96,5%	2.610.679	95,5%	449.628	20,8%
Minősített	78.769	3,5%	122.679	4,5%	43.910	55,7%
ebből: problémás	57.384	2,6%	75.844	2,8%	18.460	32,2%
Összesen	2.239.820	100,0%	2.733.358	100,0%	493.538	22,0%

A Bank teljes minősítendő portfóliójának 46,6%-át a hitelek és bankközi ügyletek tették ki 2003 végén (2002. december 31-én 55,1%), az összes minősített állomány 45,4%-át a hitelek és bankközi ügyletekhez kapcsolódó minősített követelések adták. A céltartalék és értékvesztés állomány 60,6%-a kapcsolódott e minősített követelésekhez.

A hitelek és bankközi ügyletek állománya 2003-ban 3,1%-kal növekedett és év végére elérte az 1.272,4 Mrd Ft-ot. A követelés-állomány minősége kismértékben romlott, a „Problémamentes” követelések aránya a 2002. év végi 95,8%-ról 95,6%-ra módosult. A minőségromlás a portfólió szerkezetének változására vezethető vissza. Jelentősen, 21,0%-ról 12,9%-ra csökkent az alacsony minősített arányú hitelintézeti kintlévőségek részesedése a portfólióból, míg a – javulás ellenére – magasabb minősített arányú ügyfélkintlévőségek részesedése növekedett. A hitelek és bankközi ügyletek minősített állományán belül a külön figyelendő állomány a teljes követelés-állomány 1,1%-át tette ki 2003 végén a 2002. év végi 1,5%-kal szemben, míg a problémás állomány részesedése 2,7%-ról 3,3%-ra emelkedett.

VEZETŐI ELEMZÉS

A hitelek és bankközi ügyletek állományából az ügyfélkintlévőségek állománya 134 Mrd Ft-os, 13,7%-os növekedés révén 1.108,6 Mrd Ft-ot ért el 2003. év végére, ebből a „Minősített” állomány aránya az előző évi 5,3%-ról 5,0%-ra csökkent. Javult a portfólió minősége a vállalkozói és az önkormányzati, romlott a lakossági üzletágban.

A lakossági üzletágban a kintlévőség 3,5%-os csökkenése mellett a „Minősített” állomány 4,5%-kal növekedett. A teljes lakossági kintlévőség-állományból a „Minősített” állomány aránya így az előző évi 3,3%-ról 3,6%-ra emelkedett. A növekedés a „Kétes” minősítésű kintlévőségek körében volt jelentős (0,6 Mrd Ft, 23,8%).

A vállalkozói üzletágban a kintlévőség-állomány dinamikus, 23,2%-os növekedése mellett a „Minősített” követelések állománya 14,6%-kal emelkedett, így a „Minősített” követelések részaránya az összes vállalkozói kintlévőségben a 2002. évi 6,9%-ról 6,4%-ra csökkent 2003. év végére. A minősített állományon belül a külön figyelendő állomány 15,2%-kal, 2,1 Mrd Ft-tal csökkent, aránya a teljes vállalkozói kintlévőség-állományhoz viszonyítva 2,5%-ról 1,7%-ra csökkent. A problémás állomány részesedése az állomány 7,7 Mrd Ft-os növekedése következtében 4,4%-ról 4,7%-ra emelkedett.

Az önkormányzati üzletágban a kintlévőség állomány 18,7%-os növekedése mellett a minősített állomány 94%-kal csökkent. A „Minősített” állomány részaránya az üzletágban az ügyfélkintlévőségeken belül a legalacsonyabb volt, 0,1% (az előző év végén 2,2%).

A hitelintézetekkel szembeni követelések 2003-ban 36,9%-kal, 96,0 Mrd Ft-tal csökkentek, ezzel egyidejűleg a „Minősített” állomány 11,0%-kal növekedett, aránya az előző évihez hasonlóan 0,1% volt.

MINŐSÍTETT KINTLÉVŐSÉG-ÁLLOMÁNY ÜZLETÁGANKÉNT

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Lakossági üzletág						
Problémamentes	321.891	96,7%	309.774	96,4%	- 12.117	- 3,8%
Minősített	11.008	3,3%	11.500	3,6%	492	4,5%
Külön figyelendő	2.566	0,8%	2.337	0,7%	- 229	- 8,9%
Problémás	8.442	2,5%	9.163	2,9%	721	8,5%
Összesen	332.899	100,0%	321.274	100,0%	- 11.625	- 3,5%
Vállalkozói üzletág						
Problémamentes	518.198	93,1%	641.876	93,6%	123.678	23,9%
Minősített	38.359	6,9%	43.963	6,4%	5.604	14,6%
Külön figyelendő	13.770	2,5%	11.678	1,7%	- 2.092	- 15,2%
Problémás	24.589	4,4%	32.285	4,7%	7.696	31,3%
Összesen	556.557	100,0%	685.839	100,0%	129.282	23,2%
Önkormányzati üzletág						
Problémamentes	83.574	97,8%	101.324	99,9%	17.750	21,2%
Minősített	1.868	2,2%	113	0,1%	- 1.755	- 94,0%
Külön figyelendő	1.603	1,9%	0	0,0%	- 1.603	- 100,0%
Problémás	265	0,3%	113	0,1%	- 152	- 57,4%
Összesen	85.442	100,0%	101.437	100,0%	15.995	18,7%
Hitelintézetekkel szembeni						
Problémamentes	259.711	99,9%	163.711	99,9%	- 96.000	- 37,0%
Minősített	163	0,1%	181	0,1%	18	11,0%
Külön figyelendő	0	0,0%	0	0,0%	0	
Problémás	163	0,1%	181	0,1%	18	11,0%
Összesen	259.874	100,0%	163.892	100,0%	- 95.982	- 36,9%

VEZETŐI ELEMZÉS

(folytatás az előző oldalról)	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Összesen						
Problémamentes	1.183.374	95,8%	1.216.685	95,6%	33.311	2,8%
Minősített	51.398	4,2%	55.757	4,4%	4.359	8,5%
Külön figyelendő	17.939	1,5%	14.015	1,1%	- 3.924	- 21,9%
Problémás	33.459	2,7%	41.742	3,3%	8.283	24,8%
Összesen	1.234.772	100,0%	1.272.442	100,0%	37.670	3,1%

A minősített állomány különböző minősítési kategóriák szerinti összetétele jelentősen átalakult az év során. Számottevő növekedés következett be az „Átlag alatti” minősítésű kategóriába sorolt állományban, amely közel háromszorosára nőtt az év során, részesedése az összes minősített kintlévőség állományból 12,6%-ról 34,6%-ra emelkedett. A változás teljes egészében a vállalkozói üzletágban történt növekedésből adódik, ahol az „Átlag alatti” minősítésű hitelek állománya 12,8 Mrd Ft-tal növekedett. Jelentősen csökkent ugyanakkor a „Külön figyelendő”, a „Kétes” és a „Rossz” hitelek állománya és aránya. A „Külön figyelendő” minősítésű állomány 21,9%-os csökkenés következtében a minősített állomány 25,1%-át adta az év végén szemben a 2002. év végi 34,9%-kal. A „Kétes” minősítésű kintlévőségek az állomány 26,7%-át jelentették, állományuk 17,5%-kal csökkent 2003-ban. A „Rossz” minősítésű hitelek részaránya a teljes minősített állományból a 2002. évi 17,4%-ról 13,6%-ra csökkent.

A Bank 2003-ban – a 2002-ben elfogadott új, részben automatikus átadási eljárás bevezetésének következtében – mintegy 43,5 ezer darab, 14,5 Mrd Ft bruttó értékű már leírt, illetve problémás követelést értékesített az OTP Faktoring Követeléskezelő Rt.-nek, ami jelentősen elmarad az előző évitől (113 ezer darab, 20,7 Mrd Ft).

MINŐSÍTETT HITELINTÉZETI ÉS ÜGYFÉLKINTLÉVŐSÉGEK

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás		Részarány
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%	változás százalékpont
Külön figyelendő	17.939	34,9%	14.015	25,1%	- 3.924	- 21,9%	- 9,8%
Átlag alatti	6.489	12,6%	19.267	34,6%	12.778	196,9%	21,9%
Kétes	18.037	35,1%	14.885	26,7%	- 3.152	- 17,5%	- 8,4%
Rossz	8.933	17,4%	7.591	13,6%	- 1.342	- 15,0%	- 3,8%
Minősített összesen	51.398	100,0%	55.758	100,0%	4.360	8,5%	-

A „Minősített” kintlévőség-állomány 8,5%-os növekedése mellett az értékvesztés és kockázati céltartalék állománya – a minősített állomány szerkezetének kedvező irányú változása következtében – nem változott, év végi állománya 20,6 Mrd Ft-ot ért el, így a fedezettség 40,1%-ról 36,9%-ra mérséklődött.

MINŐSÍTETT HITELINTÉZETI ÉS ÜGYFÉLKINTLÉVŐSÉGEK TARTALÉKKAL VALÓ FEDEZETTSÉGE

	2002. dec. 31.	2003. dec. 31.	Változás	
	millió Ft	millió Ft	millió Ft	%
Hitelintézeti és ügyfélkintlévőségek	1.234.772	1.272.442	37.670	3,1%
Problémamentes kintlévőségek	1.183.374	1.216.685	33.311	2,8%
Minősített állomány	51.398	55.758	4.360	8,5%
Értékvesztés, céltartalék	20.606	20.593	- 13	- 0,1%
Fedezettség	40,1%	36,9%		

VEZETŐI ELEMZÉS

Az értékvesztés és kockázati céltartalék üzletági megoszlását és alakulását a következő táblázat mutatja be:

ÉRTÉKVESZTÉS ÉS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK ÜZLETÁGANKÉNT

	2002. dec. 31.		2003. dec. 31.		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Lakossági	6.406	31,1%	6.659	32,3%	253	3,9%
Vállalkozói	13.850	67,2%	13.697	66,5%	- 153	- 1,1%
Önkormányzati	187	0,9%	57	0,3%	- 130	- 69,5%
Hitelintézeti	163	0,8%	181	0,9%	18	11,0%
Összesen	20.606	100,0%	20.594	100,0%	- 13	- 0,1%

A minősített állomány szerkezetének változásával összhangban az értékvesztés és kockázati céltartalék állománya a lakossági üzletágban 0,3 Mrd Ft-tal növekedett, míg a vállalkozói üzletágban 0,2 Mrd Ft-tal, az önkormányzati üzletágban 0,1 Mrd Ft-tal csökkent, a hitelintézeti üzletágban továbbra is alacsony szinten maradt. Ennek következtében a lakossági üzletág kintlévőségek után elszámolt értékvesztés és képzett kockázati céltartalék állományból való részesedése 32,3%-ra emelkedett, a vállalkozói üzletág részesedése 66,5%-ra mérséklődött.

A magyar állampapírok nélküli forgatási és befektetési célú értékpapír állományból a minősített állomány aránya mindössze 0,1%-ot ért el, állománya 273 millió Ft, céltartalékkal való fedezettsége 65,8% volt. A teljes minősítendő portfólión belül a legnagyobb arányú minősített állomány a vagyoni érdekeltségekhez kapcsolódott. A 106,5 Mrd Ft év végi állományból 27,3 Mrd Ft, 25,6% volt a nem problémamentes állomány, amely azonban lényegesen alacsonyabb, mint az előző évben (37,7%). A 27,3 Mrd Ft minősített állományra a Bank 5,7 Mrd Ft értékvesztést számolt el, ami 20,9%-os fedezettséget jelent. Az egyéb kategóriába sorolt portfólió rész (egyéb követelések, vagyoni érdekeltségen kívüli egyéb eszközök) 36,1 Mrd Ft-os év végi állományából 0,3 Mrd Ft volt a minősített állomány (0,8%).

A teljes minősítendő portfólió közel egyharmadát jelentő mérlegen kívüli tételeken belül a minősített állomány aránya 5,0% volt. A 39,1 Mrd Ft minősített állományra a Bank 7,3 Mrd Ft céltartalékkal rendelkezett, ami 18,7%-os fedezettséget jelent.

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI EREDMÉNYEK

KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

A konszern 2003. december 31-i mérlegfőösszege 3.502,7 Mrd Ft, amely 28,1%-kal, 769 Mrd Ft-tal magasabb, mint az előző év végi, és 27,0%-kal haladja meg a Bank 2003. év végi nem konszolidált mérlegfőösszegét.

A konszolidált mérlegfőösszeg 2003. évi növekedésének fő tényezői forrásoldalon a kötelezettségek 672 Mrd Ft-os, ezen belül az ügyfelekkel szembeni kötelezettségek 557 Mrd Ft-os, a saját tőke 68 Mrd Ft-os és a céltartalékok 20 Mrd Ft-os növekedése. A kötelezettségek 28,3%-kal bővültek az előző évhez képest, ezen belül a hosszú lejáratú kötelezettségek növekedtek dinamikusabban, állományuk 77,9%-kal haladta meg a 2002. év végét. Ennek következtében a rövid lejáratú kötelezettségek részesedése 2003-ban kismértékben csökkent, de így is az összes kötelezettség 91%-át képviselték. A kötelezettségek 88,6%-át az ügyfelekkel szembeni kötelezettségek tették ki, állományuk 2003. év végén 2.698 Mrd Ft volt. A hitelintézetektől származó források az előző évinek több mint duplájára, 126 Mrd Ft-ra bővültek, azonban részesedésük az összes forrásból mindössze 3,6% volt. A céltartalékok állománya a konszolidált mérleg forrásai között 20 Mrd Ft-tal, 116 Mrd Ft-ra nőtt. A saját tőke 68 Mrd Ft-tal, 28,5%-kal gyarapodott az év során, és év végén a források 8,7%-át jelentette, akárcsak 2002. év végén.

A konszolidált mérleg eszköz oldalán a legjelentősebb változás az ügyfelekkel szembeni követelések 53,2%-os, 703 Mrd Ft-os növekedése, amelynek következtében részarányuk az összes eszközön belül a 2002. évi 48,4%-ról 57,8%-ra emelkedett. Az ügyfélhitelek állományából a lakossági hitelek 58,1%-kal részesedtek, állományuk 1.208 Mrd Ft-ot ért el. A vállalkozói hitelek

VEZETŐI ELEMZÉS

791 Mrd forintos állománya a portfólió 38,0%-át jelentette, míg az önkormányzati hitelek 80 Mrd Ft-ot, 3,9%-ot képviseltek a portfólióból. Ezzel párhuzamosan csökkent a hitelintézetekkel szembeni követelések és a pénzeszközök állománya. A pénzeszközök állománya a 2002. év végi 354 Mrd Ft-ról 277 Mrd Ft-ra, 21,9%-kal mérséklődött. A hitelintézetekkel szembeni követelések kisebb mértékben, 29 Mrd Ft-tal, 10,3%-kal csökkentek, állományuk az év végén 252 Mrd Ft-ot tett ki. Az állampapírok – 18,6%-os növekedés eredményeként – az összes eszköz 18,0%-át adták 2003 végén, állományuk 631 Mrd Ft volt. Az állampapír-állomány közel 61%-a befektetési célú állampapír volt.

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNY

A konszolidált 2003. évi adózás előtti eredmény 102,8 Mrd Ft, amely 50,7%-kal haladja meg az előző évit és 18,5%-kal több, mint az anyavállalat tárgyidőszaki adózás előtti eredménye. Ez 117,5 Mrd Ft-os üzleti eredmény, 668 millió Ft-os osztalékbevétele, 13,3 Mrd Ft-os céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség, valamint 2,0 Mrd Ft üzleti/cégmentés elszámolásból adódó veszteség eredőjeként alakult ki. A bázis időszakhoz viszonyítva az üzleti eredmény 45,8%-kal, míg a céltartalékképzés és értékvesztés az előző évihez képest 4,2%-kal nőtt.

JÖVEDELEMELEMEK ALAKULÁSA*

	2002. év		2003. év		Változás	
	millió Ft	részarány	millió Ft	részarány	millió Ft	%
Nettó kamatbevétel	123.413	49,4%	177.062	57,2%	53.649	43,5%
Összes kamatbevétel	220.987		279.087		58.100	26,3%
Összes kamatkidadás	97.574		102.025		4.451	4,6%
Nem kamatjellegű bevételek	126.237	50,6%	132.352	42,8%	6.115	4,8%
Nettó díjak és jutalékok	50.638	20,3%	62.095	20,1%	11.457	22,6%
Értékpapír-forgalmazás nettó árfolyam eredménye	561	0,2%	- 1.878	- 0,6%	- 2.439	- 434,8%
Devizakereskedelem nettó árfolyam eredménye	4.342	1,7%	- 2.106	- 0,7%	- 6.448	- 148,5%
Ingatlanforgalmazás eredménye	590	0,2%	1.382	0,4%	792	134,2%
Biztosítási díjbevételek	53.058	21,3%	60.171	19,4%	7.113	13,4%
Egyéb nem kamatjellegű bevétel	17.048	6,8%	12.688	4,1%	- 4.360	- 25,6%
Összes bevétel	249.650	100,0%	309.414	100,0%	59.764	23,9%
Személyi jellegű ráfordítások	50.501	20,2%	61.530	19,9%	11.029	21,8%
Értécsökkenés	16.102	6,4%	15.734	5,1%	- 368	- 2,3%
Bitosítási ráfordítások	41.140	16,5%	42.810	13,8%	1.670	4,1%
Egyéb nem kamatjellegű ráfordítás	61.319	24,6%	71.825	23,2%	10.506	17,1%
Nem kamatjellegű kiadások	169.062	67,7%	191.899	62,0%	22.837	13,5%
Üzleti eredmény	80.588	32,3%	117.515	38,0%	36.927	45,8%
Osztalékbevételek	458	0,2%	668	0,2%	210	45,9%
Céltartalékképzés, értékvesztés és hitelezési veszteség	12.871	5,2%	13.412	4,3%	541	4,2%
Üzleti/cégmentés elszámolás	-		- 2.020	- 0,6%	- 2.020	-
Adózás előtti eredmény	68.175	27,3%	102.751	33,2%	34.576	50,7%
Adófizetési kötelezettség	13.599	5,4%	19.956	6,4%	6.357	46,7%
Konszolidálásból adódó társasági adó különbözet	- 409	- 0,2%	- 227	- 0,1%	182	- 44,5%
Adózott eredmény	54.985	22,0%	83.022	26,8%	28.037	51,0%

* A Magyar Számviteli Szabályoktól kissé eltérő szerkezetben.

A konszern nettó kamatbevétele 2003-ban 177,1 Mrd Ft volt, 43,5%-kal magasabb, mint az előző évben. A nettó kamatbevétele növekedése 279,1 Mrd Ft-os kamatbevétele (26,3%-os növekedés) és 102,0 Mrd Ft-os kamatkidadás (4,6%-os növekedés) eredményeként alakult ki. A nem kamatjellegű bevételek 4,8%-kal bővültek és elérték a 132,4 Mrd Ft-ot. A nem kamatjellegű

VEZETŐI ELEMZÉS

bevételeken belül a nettó díj és jutalék bevételek, az ingatlanforgalmazás eredménye és a biztosítási díjakból származó bevételek dinamikusan növekedtek. A konszern összes bevétele így 249,7 Mrd Ft-ról 309,4 Mrd Ft-ra, 23,9%-kal növekedett. Ebből a nem kamatjellegű bevételek 42,8%-ot tettek ki 2003-ban. A konszern nem kamatjellegű kiadásai a bevételek növekedésétől elmaradva, 13,5%-kal növekedtek, így a konszern szintű kiadás/bevétel aránymutató jelentősen, 67,7%-ról 62,0%-ra javult.

2002-höz viszonyítva kismértékben csökkenő (19,3%-ról 19,2%-ra) tényleges adózási kulcs mellett a konszolidált adózott eredmény 83,0 Mrd Ft, 28,0 Mrd Ft-tal, 51,0%-kal magasabb, mint 2002-ben.

2003-ban az egy részvényre jutó konszolidált hígítatlan eredmény⁴ (EPS) 321,9 Ft, hígítottan⁵ 296,5 Ft, amely 50,0%-kal, illetve 51,0%-kal haladja meg az előző évi értéket.

2003-ban a Bank konszolidált átlagos eszközarányos megtérülése (ROAA) 2,66%, az átlagos saját tőke arányos megtérülése (ROAE) 30,6% (2002-ben 2,18%, illetve 26,2%). A reál saját tőke arányos megtérülés⁶ 25,9%-ot tett ki a 2002. évi 20,9%-kal szemben.

A FŐBB LEÁNYVÁLLALATOK EREDMÉNYEI

A leányvállalatok 2003. évi tevékenysége megfelelt a Bank által támasztott követelményeknek, tulajdonosi elvárásoknak. A teljes körűen konszolidált leányvállalatok összesített mérlegfőösszege 1.550 Mrd Ft, az előző évinek több mint kétszerese, összesített adózás előtti eredménye 25,2 Mrd Ft-ot ért el 2003-ban, amely az előző évinek két és félszerese (ebből a 2003-ban megvásárolt DSK Csoport mérlegfőösszege 323,7 Mrd Ft, adózás előtti eredménye 1.573 millió Ft⁷ volt 2003. év végén).

A **Merkantil Bank Rt.** 2003-ban is elsősorban leányvállalatai révén bővítette tevékenységét, így mérlegfőösszege mérsékelten, 7,5%-kal, a 2002. év végi 60,9 Mrd Ft-ról 65,5 Mrd Ft-ra emelkedett. A Társaság ügyfélkihelyezéseinek állománya 61,6 Mrd Ft-ot, az összes eszköz 94%-át tette ki az év végén. A Bank ügyfelektől származó forrásai 5,3%-kal növekedtek, állományuk 47,0 Mrd Ft volt 2003. december 31-én. A Bank az évet 2.646 millió Ft adózás előtti eredménnyel zárta, ami 271 millió forinttal több az előző évinél. Pénzügyi mutatói is igen kedvezően alakultak, az átlagos eszközarányos megtérülés (ROAA) 3,73%-ot, a tőkearányos megtérülés (ROAE) 25,0%-ot ért el. A Bank saját tőkéje 8,8 Mrd Ft-ról 10,1 Mrd Ft-ra, 15,2%-kal növekedett, mérlegfőösszeghez viszonyított aránya a 2002. évi 14,4%-ról 15,4%-ra emelkedett.

A MERKANTIL BANK RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	%
Mérlegfőösszeg	60.904	65.483	4.579	7,5%
Hitelek	57.229	61.569	4.340	7,6%
Betétek	44.656	47.012	2.356	5,3%
Saját tőke	8.758	10.092	1.334	15,2%
Jegyzett tőke	2.000	2.000	0	0,0%
Adózás előtti eredmény	2.375	2.646	271	11,4%
Adózott eredmény	1.816	2.359	543	29,9%
ROAA	3,10%	3,73%		
ROAE	23,1%	25,0%		
Kiadás/bevétel arány	55,7%	48,1%		

⁴ Az egy részvényre eső hígítatlan nyereség kiszámítási módja: adózott eredmény/(törzsrészvény-saját részvény).

⁵ Kiszámítási módja: adózott eredmény/törzsrészvény .

⁶ Kiszámítási módja: ROAE mínusz infláció %-a.

⁷ IV. negyedévi eredmény, mivel a DSK Csoport 2003. október 1-jén került a Bank tulajdonába.

VEZETŐI ELEMZÉS

A **Merkantil Car Rt.** mérlegfőösszege 28,6 Mrd Ft-tal, közel másfélszeresére növekedett 2003-ban. Az ügyfélhitelek állománya a mérlegfőösszeg növekedését meghaladóan, 44,5%-kal bővült. A Társaság adózás előtti eredménye 130%-ot meghaladó növekedéssel 1.452 millió Ft-ot ért el 2003-ban.

A MERKANTIL CAR RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31.	2003. dec. 31.	Változás	
	millió Ft	millió Ft	millió Ft	%
Mérlegfőösszeg	62.172	90.767	28.595	46,0%
Hitelek	62.720	90.610	27.890	44,5%
Saját tőke	1.149	1.429	280	24,4%
Jegyzett tőke	50	50	0	0,0%
Adózás előtti eredmény	629	1.452	823	130,9%
Adózott eredmény	407	706	299	73,5%
ROAA	0,85%	0,92%		
ROAE	43,5%	54,7%		
Kiadás/bevétel arány	28,2%	36,5%		

A **Merkantil Bérlet Kft.** a Merkantil Csoporton belül a tartós bérleti ügyletek lebonyolítását végzi. Mérlegfőösszege 4,1 Mrd Ft volt 2003 végén. A Társaság adózás előtti eredménye 159 millió Ft-ot ért el 2003-ban.

Az **OTP Lakástakarékpénztár Rt.** 2003 folyamán közel 98 ezer darab új szerződést kötött, 117,4 Mrd Ft szerződéses összeggel. Az ügyfelek által elhelyezett betétek állománya év végére 46,6 Mrd Ft-ra növekedett, a hitelek állománya 8,7 Mrd Ft-ra változott. Mérlegfőösszege 52,6 Mrd Ft volt 2003. december 31-én, amely 5,6%-kal haladja meg az előző év végét. A Lakástakarékpénztár saját tőkéje 2,5 Mrd Ft-ot ért el, ez a mérlegfőösszeg 4,7%-a. A Társaság 360 millió Ft adózás előtti eredményt realizált 2003-ban, ami elmarad az előző évitől. A Lakástakarékpénztár átlagos eszközarányos megtérülése (ROAA) 0,58%, átlagos saját tőke arányos megtérülése (ROAE) 11,1% volt 2003-ban.

AZ OTP LAKÁSTAKARÉKPÉNZTÁR RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31.	2003. dec. 31.	Változás	
	millió Ft	millió Ft	millió Ft	%
Mérlegfőösszeg	49.835	52.623	2.788	5,6%
Hitelek	8.014	8.703	689	8,6%
Betétek	42.569	46.586	4.017	9,4%
Saját tőke	2.816	2.491	- 325	- 11,5%
Jegyzett tőke	2.000	2.000	0	0,0%
Adózás előtti eredmény	1.604	360	- 1.244	- 77,6%
Adózott eredmény	1.315	295	- 1.020	- 77,6%
ROAA	2,53%	0,58%		
ROAE	43,0%	11,1%		
Kiadás/bevétel arány	29,4%	81,9%		

VEZETŐI ELEMZÉS

Az **OTP Jelzálogbank Rt.** a 2003-ban igen dinamikusán bővülő jelzáloghitel piacon kimagasló eredményeket ért el. Az OTP Banktól átvett lakáshiteleinek állománya 418 Mrd Ft-tal, 604,7 Mrd Ft-ra nőtt, míg a kibocsátott jelzáloglevelek állománya 599 Mrd Ft-ra emelkedett. A Jelzálogbank mérlegfőösszege 2003. december 31-én 674,2 Mrd Ft volt, adózás előtti eredménye pedig 7,9 Mrd Ft-os növekedéssel 8,5 Mrd Ft-ot ért el. Kedvezően alakultak pénzügyi mutatói is, mind az átlagos eszközarányos megtérülés, mind a tőke arányos megtérülés jelentősen növekedett.

AZ OTP JELZÁLOGBANK RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	Változás %
Mérlegfőösszeg	213.368	674.221	460.853	216,0%
Hitelek	186.666	604.672	418.006	223,9%
Kibocsátott jelzáloglevél	177.100	599.000	421.900	238,2%
Saját tőke	5.554	24.717	19.163	345,0%
Jegyzett tőke	4.900	17.000	12.100	246,9%
Adózás előtti eredmény	651	8.548	7.897	1213,0%
Adózott eredmény	534	7.063	6.529	1222,7%
ROAA	0,50%	1,59%		
ROAE	12,3%	46,7%		
Kiadás/bevétel arány	88,2%	27,6%		

A **DSK Bank EAD** és leányvállalatai 2003. október elsején kerültek az OTP Bank tulajdonába, melyet követően megkezdődött a Bank átalakítását, versenyképességének, hatékonyságának javítását, illetve az OTP Csoportba illesztését célzó transzformációs projekt által meghatározott feladatok végrehajtása.

A 2003. évet a DSK Csoport 323,7 Mrd Ft mérlegfőösszeggel és 5.931 millió Ft adózott eredménnyel zárta (a IV. negyedéves eredmény 1,2 Mrd Ft volt).

A nemzetközi számviteli standardok (IFRS) szerint a DSK konszolidált mérlegfőösszege 2.386 millió BGN, adózott eredménye 45,5 millió BGN volt, az eszköz arányos megtérülés (ROAA) 2,07%, a saját tőke arányos megtérülés (ROAE) 16,3%, reál értéken 14,0% volt 2003-ban.

Az **OTP Banka Slovensko (OBS)** jelentős eredményeket ért el az OTP Csoport tagjaként eltöltött első teljes pénzügyi évben.

Az OBS ügyfélbetéteinek állománya a 2002. évi 69,2 Mrd Ft-ról 2003. év végére 112,2 Mrd Ft-ra nőtt. Ezen belül a lakossági betétek állománya 61,6 Mrd Ft-ra, a vállalkozói betéteké 39,2 Mrd Ft-ra emelkedett. Az önkormányzati betétek rendkívül dinamikusán, 11,4 Mrd Ft-ra bővültek.

A Bank ügyfélkihelyezései 28,8 Mrd Ft-tal, 34,8%-kal növekedve 111,6 Mrd Ft-ot értek el. Az ügyfélkihelyezéseken belül dinamikusán bővült a lakossági és vállalkozói hitelállomány. A lakossági hitelek állománya több mint tizennégyszeresére emelkedett, állománya az év végén 13,4 Mrd Ft volt, a vállalkozói hitelek állománya 19,8%-kal bővült 97,4 Mrd Ft-ra, míg az önkormányzati hitelek állománya 214 millió Ft-tal 746 millió Ft-ra emelkedett.

VEZETŐI ELEMZÉS

AZ OTP BANKA SLOVENSKO, A. S. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	%
Mérlegfőösszeg	110.131	159.924	49.793	45,2%
Hitelek	82.764	111.594	28.830	34,8%
Betétek	69.207	112.195	42.988	62,1%
Saját tőke	6.668	13.961	7.293	109,4%
Jegyzett tőke	5.930	13.150	7.220	121,8%
Adózás előtti eredmény	- 3.504	- 207	3.297	
Adózott eredmény	- 3.504	- 207	3.297	

Az OBS mérlegfőösszege 2003. december 31-én 159,9 Mrd Ft volt, ami 45,2%-kal meghaladja a 2002. év végét. Az évet 207 millió Ft veszteséggel zárta, ami közel 3,3 Mrd Ft-os javulás a 2002. évi eredményhez viszonyítva.

Az **OTP-Garancia Biztosító Rt.** biztosítási díjbevételeit 13,3%-kal, 61,1 Mrd Ft-ra növelte. Az összes díjbevételből az élet- és bankbiztosítási üzletág díjbevétele 29,0 Mrd Ft-ot ért el, amely 7,4%-os növekedés az előző évhez képest. A nem-élet üzletág díjbevétele 32,1 Mrd Ft-ot volt, ami 19,2%-kal magasabb, mint 2002-ben. A bruttó károk összege 27,1 Mrd Ft-ot tett ki 2003-ban. A díjbevételre vetített kárkifizetés a tartalékváltozással együtt számolva a nem-élet üzletágban 56,6%, az élet üzletágban 84,9% volt. A tartalékváltozás összege 15,6 Mrd Ft-ot tett ki, amely 22,8%-os növekedést jelent az előző évhez képest, így a biztosítástechnikai tartalékok állománya 84,2 Mrd Ft-ot ért el 2003. december 31-én.

AZ OTP-GARANCIA BIZTOSÍTÓ RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	%
Biztosítástechnikai tartalékok	68.584	84.226	15.642	22,8%
Saját tőke	8.491	10.650	2.159	25,4%
Jegyzett tőke	7.351	7.351	0	0,0%
Mérlegfőösszeg	80.408	99.053	18.645	23,2%
Biztosítási díjbevétel	53.946	61.136	7.190	13,3%
Életbiztosítási díjbevétel	27.017	29.026	2.009	7,4%
ebből: egyszeri díjfizetésű	19.444	18.054	- 1.390	- 7,2%
Adózás előtti eredmény	1.602	2.605	1.003	62,6%
Adózott eredmény	1.358	2.159	801	59,0%
ROAA	1,91%	2,41%		
ROAE	19,2%	22,6%		
Kiadás/bevétel arány	97,1%	95,7%		

A Társaság mérlegfőösszege az elmúlt évhez képest 23,2%-kal 99,1 Mrd Ft-ra, saját tőkéje az előző évi 8,5 Mrd Ft-ról 10,7 Mrd Ft-ra növekedett. A saját tőke 2,2 Mrd Ft-os gyarapodásához a tárgyévi mérleg szerinti eredmény járult hozzá. A Társaság adózás előtti eredménye 62,6%-os növekedéssel 2.605 millió Ft-ot tett ki 2003 évben, átlagos eszközarányos megtérülése (ROAA) 1,91%-ról 2,41%-ra, átlagos saját tőke arányos megtérülése (ROAE) 19,2%-ról 22,6%-ra növekedett.

VEZETŐI ELEMZÉS

Az **OTP Alapkezelő Rt.** adózás előtti eredményét 23,9%-kal, 4.338 millió Ft-ra növelte 2003-ban annak ellenére, hogy a befektetési alapok magyarországi történelmének legkedvezőtlenebb éve volt 2003, a piac először zárt állományvesztéssel. Ez tükröződik a Társaság által kezelt befektetési alapok nettó eszközértékének alakulásában. A befektetési alapokban kezelt vagyon 2003-ban 78,2 Mrd Ft-tal, 16,5%-kal csökkent. Ezzel piaci részesedése 47,6%-ot ért el az év végén. A Társaság által kezelt nyugdíjpénztári és egyéb vagyon ugyanakkor dinamikusan növekedett (55,2%), és 247,8 Mrd Ft-ot ért el 2003. december 31-én, ezzel az összes kezelt vagyon meghaladta a 644 Mrd Ft-ot. Az OTP Alapkezelő Rt. átlagos eszközarányos megtérülése meghaladta a 30%-ot, tőkearányos megtérülése 55,1% volt 2003-ban.

AZ OTP ALAPKEZELŐ RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	Változás %
Kezelt vagyon	634.100	644.000	9.900	1,6%
<i>Befektetési alapok kezelt vagyona</i>	<i>474.399</i>	<i>396.179</i>	<i>- 78.220</i>	<i>- 16,5%</i>
<i>Nyugdíjpénztárak kezelt vagyona</i>	<i>144.756</i>	<i>196.400</i>	<i>51.644</i>	<i>35,7%</i>
Mérlegfőösszeg	11.070	11.744	674	6,1%
Saját tőke	7.378	5.378	- 2.000	- 27,1%
Jegyzett tőke	900	900	0	0,0%
Adózás előtti eredmény	3.501	4.338	837	23,9%
Adózott eredmény	2.894	3.516	622	21,5%
ROAA	30,3%	30,8%		
ROAE	39,2%	55,1%		
Kiadás/bevétel arány	13,3%	16,8%		

Az **OTP Pénztárszolgáltató Kft.** mind a kezelt nyugdíjpénztári számlák számát, mind vagyonát tekintve megőrizte piaci dominanciáját 2003-ban. A Társaság 2003 végén 836 ezer egyéni számlát kezelt, a kezelt pénztárak vagyona közel 36%-kal, 193,9 Mrd Ft-ra nőtt. A Társaság az évet 225 millió Ft adózás előtti eredménnyel zárta, mérlegfőösszege 1.793 millió Ft volt. A Társaság jövedelmezőségi, hatékonysági mutatói jelentősen javultak 2003 folyamán. A kiadás/bevétel mutató az előző évi 98,4%-ról 85,8%-ra csökkent, az átlagos eszközarányos megtérülés (ROAA) több mint tízszeresére, az átlagos tőkearányos megtérülés (ROAE) több mint hatszorosára növekedett.

AZ OTP PÉNZTÁRSZOLGÁLTATÓ KFT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	Változás %
Kezelt nyugdíjpénztári vagyon	142.224	193.900	51.676	36,3%
Mérlegfőösszeg	1.506	1.793	287	19,1%
Saját tőke	1.330	1.563	233	17,5%
Jegyzett tőke	1.275	1.330	55	4,3%
Adózás előtti eredmény	19	225	206	1084,2%
Adózott eredmény	19	225	206	1084,2%
ROAA	1,3%	13,6%		
ROAE	2,3%	15,6%		
Kiadás/bevétel arány	98,4%	85,8%		

VEZETŐI ELEMZÉS

Az **OTP Ingatlan Rt.** adózás előtti eredménye 2003-ban 1.347 millió Ft volt, 271 millió Ft-tal, 25,2%-kal több, mint 2002-ben. A Társaság nettó árbevétele 15,7 Mrd Ft-ot ért el 2003-ban, amely 5,1 Mrd Ft-tal, 48,1%-kal meghaladja az előző évit. A nettó árbevétel közel 56%-a ingatlan beruházás és értékesítésből, 16,6%-a ingatlan értékbecslési tevékenységből, a fennmaradó hányad az OTP Bankcsoport tagjaival kötött szerződések teljesítéséből származott. A Társaság mérlegfőösszege az év folyamán 6,1%-kal, 17,5 Mrd Ft-ra növekedett. Saját tőkéje 22,8%-os növekedéssel 6,1 Mrd Ft-ot ért el. Átlagos eszközarányos megtérülése (ROAA) 6,63%, átlagos tőkearányos megtérülése (ROAE) 20,5% volt..

AZ OTP INGATLAN RT. KIEMELT ADATAI:

	2002. dec. 31. millió Ft	2003. dec. 31. millió Ft	Változás millió Ft	Változás %
Mérlegfőösszeg	16.529	17.543	1.014	6,1%
Forgóeszközök	14.825	14.608	- 217	- 1,5%
Kötelezettségek	10.938	10.826	- 112	- 1,0%
Saját tőke	4.950	6.080	1.130	22,8%
Jegyzett tőke	1.670	1.670	0	0,0%
Értékesítés nettó árbevétele	10.619	15.732	5.113	48,1%
Adózás előtti eredmény	1.076	1.347	271	25,2%
Adózott eredmény	869	1.130	261	30,0%
ROAA	6,20%	6,63%		
ROAE	19,2%	20,5%		
Kiadás/bevétel arány	65,6%	70,7%		

ESZKÖZ-FORRÁS GAZDÁLKODÁS

LIKVIDITÁS ÉS PIACI KOCKÁZATKEZELÉS

Az OTP Bank Rt.-ben az eszköz-forrás gazdálkodás és a piaci kockázatkezelés legfőbb fóruma az Eszköz-Forrás Bizottság. A Bizottság bankcsoport és banki szinten minden évben felülvizsgálja a mérési módszereket és a felállított limiteket, amelyek megállapításának alapja a maximálisan elfogadható veszteség. A Bizottság negyedévente, a Bank felső vezetése pedig havonta beszámolót kap a Bank és a Bankcsoport likviditási, kamatláb-kockázati és piaci kockázati kitérttségéről. A Csoportszintű piaci kockázatkezelési szabályzatot a Bank Igazgatósága hagyja jóvá. 2004-ben a Bank a piaci kockázati kitérttség mérésének további automatizálását kívánja megvalósítani banki és csoport szinten egyaránt.

2003-ban a jelzáloghitelezési tevékenység növekedése túlszárnyalta a várakozásokat, amely mind a banki, mind a csoportszintű likviditási és kamatláb-kockázati kitértsegre hatással volt. 2004-re az állami lakástámogatási rendszer megváltozásának eredményeként egyrészt az aktivitás jelentős csökkenése, másrészt a devizaalapú lakáshitelezés beindulása prognosztizálható.

AZ OTP BANK RT. LIKVIDITÁSI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA

Az OTP Bank Rt. likviditási politikája: a jövedelmezőség szem előtt tartása mellett a Bank képes legyen fizetési kötelezettségeinek azok esedékességekor eleget tenni és a szükséges tranzakciókat elvégezni. A Bank a likviditási kockázati kitérttség meghatározása keretében naponta vizsgálja a kötelező tartalékszámra egyenlegét, a Treasury portfólióját, nyolc napra előre a cash-flow-t. Havonta elkészíti az esedékességi mérleget, meghatározza a tervek alapján a Treasury kihelyezési lehetőségét, avagy forrásbevonás-szükségletét. A kockázati kitértsegről és a limitkihasználtságról az érintett területek, valamint vezetők jelentést kapnak.

VEZETŐI ELEMZÉS

A Bank a betétek potenciális lejárat szerint elvégzett átcsoportosításával összeállított forint esedékességi mérlegének rövid lejáratú kategóriáiban a pozitív gap 2003-ban is jelentős mértékű volt, annak ellenére, hogy a jelzáloghitelezés beindulásával az esedékességi mérleg szerkezete kissé módosult. A Treasury állományában számottevő mértékben jelentek meg az OTP Csoport egyik tagja, a Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek, így bankközi befektetésekre kevesebb forrás maradt. Összességében a mérleg eszköz oldalának futamideje hosszabbodott, míg a forrásoldalé kevésbé változott. A potenciális lejárat szerint meghatározott deviza esedékességi mérlegnek 3 hónapon belüli kategóriáiban is az eszközök összege meghaladja a források értékét. Az ügyfelek deviza betéteinek euróban kifejezett értéke közel 15 százalékkal, forintértéke 5 százalékkal mérséklődött. A betétek 90%-át változatlanul euróban és dollárban helyezik el. 2003-ban folytatódott az euró betétek részarányának növekedése: 55%-ról 60%-ra emelkedett a teljes állományon belül.

2003-ban a deviza hitelállomány nagysága 2002-höz képest közel másfélszeresére nőtt, és a deviza eszközállományon belüli részaránya az előző év végét 10 százalékponttal meghaladva 68 százalékot tesz ki. A devizahitelek növekedésében közrejátszott a Bank aktivitása mellett a csoporttagoké is. A hitelek jelentős részét az érdekeltségének nyújtotta a Bank, leginkább a gépjármű lízing finanszírozására. A devizahitelek deviza ügyfélbetétekkel való fedezettsége egy év alatt 131 százalékról 86 százalékra esett, az euró esetében 104 százalékról 66 százalékra módosult az arány. A bolgár DSK Bank megvásárlása következtében a vagyoni érdekeltségek több mint fele devizában denominált, míg egy évvel ezelőtt csak a negyede volt ilyen. A hitelezés finanszírozására a Bank euró és svájci frank forrásokat vont be hitel és swap formájában.

A Bank a jogszabályilag előírt, amely szerint nagybetét a szavatoló tőke 15%-át meghaladó összegű betét, szigorúbban jár el: nagyinak minősít minden, 2 milliárd forintnál nagyobb összegű betétet. A Bank pénzeszközeinek, jegybankképes értékpapírjainak, rövid lejáratú jegybanki és bankközi kihelyezéseinek állománya több mint 4,2-szerese a nagy egyedi betétek együttes állományának. A Bank pénzeszközei, forgatási célú értékpapírjai, valamint a jegybanknál és más kereskedelmi bankoknál elhelyezett betétei 20 százalékát teszik ki a mérlegfőösszegnek, szemben a 2002 végi 25 százalékkal.

AZ OTP BANK RT. KAMATLÁB-KOCKÁZATI KITETTSÉGE

A Bank a piaci kamatlábak kedvezőtlen irányú elmozdulásából származó, a nettó kamatbevétel, illetve a portfólió piaci értékének csökkenésében jelentkező potenciális veszteséget adott keretek között kívánja tartani. Ennek érdekében a Bank folyamatosan méri a kamatkockázati kitettséget, limittúllépés esetén tájékoztatja a vezetőséget. Az OTP Bank kamatkockázati kitettséget alapvetően meghatározza, hogy a forint betétállomány döntő része 3 hónapon belül átárazható, mivel részben rövid időre vannak lekötve, részben azok kamatlába nem fix és nem is pénzügyi instrumentumhoz van kötve, hanem a piaci viszonyoknak megfelelően a Bank saját döntése alapján átárazhatók.

2003-ban a forintkamatok mozgásának iránya az általános várakozásokkal ellentétes volt, amelynek a hatása részben pozitívan, részben negatívan értékelhető. 2003-ban a banki és a kereskedési könyvi forint portfólió együttes átárazási mérlegének éven belüli gapje (az adott időkategóriába tartozó követelések az adott időkategóriába tartozó kötelezettségekkel csökkentett értéke – csakúgy, mint 2002-ben – továbbra is rövid, azaz nagymértékű kötelezettségtöbbletet mutat. Ezt alapvetően az okozza, hogy az egy éven belül átárazható források állománya meghaladja az egy éven belül átárazódó eszközökét. A kamatkockázati kitettség, ami a derivatív ügyletek pozíciójának, az 5 éven át állandó kamatozású jelzáloghiteleknek, és a fix kamatozású értékpapírportfóliónak (állami értékpapírok és OTP Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek) köszönhető, megnövekedett a jelzáloghitelezéshez kapcsolódó átstrukturálódás következtében.

AZ OTP BANK RT. DEVIZAÁRFOLYAM-KOCKÁZATI KITETTSÉGE

2003-ban megszűnt az a jogszabály, amely a kedvezőtlen árfolyammozgásokból eredő potenciális veszteség elkerülése érdekében a szavatoló tőke 30 százalékában korlátozta a teljes (bruttó) nyitott pozíció maximális szintjét. A Bank számára ez nem jelent jelentős változást, mivel részletes devizaárfolyam-kockázatkezelési belső szabályzattal rendelkezik, amit minden évben felülvizsgál.

VEZETŐI ELEMZÉS

Az Eszköz-Forrás Bizottság a teljes nyitott pozícióra mint a kereskedési könyvi rendeletben definiált összesített nettó deviza pozícióra határozott meg limitet, valamint további pozíciók (napvégi /overnight/ és napközbeni /intraday/), stop-loss limitekkel is behatárolja a kitétséget. Devizanemenkénti pozíciós limitek is megállapításra kerültek.

A Bank mind a belföldi, mind a külföldi deviza spot és derivatív piacon részt vesz. Az OTP Bank Rt. bruttó devizapozíciójának átlagos nagysága 33,6 milliárd forint volt, az összesített nyitott pozícióé pedig 23,8 milliárd forint. A nettó nyitott pozíció átlagosan 17,8 milliárd forintot tett ki, ami gyakorlatilag a külföldi részesedésekből adódik, azokat figyelmen kívül hagyva az átlagos pozíció – 1 milliárd forint. A 2003. évet jelentős, nem várt piaci forint/deviza árfolyammozgás jellemezte, amely az üzletág eredményét meghatározta.

OTP BANK RT. PIACI KOCKÁZATI KITETTSÉGÉNEK TŐKEKÖVETELMÉNYE

2001. II. negyedévtől a 244/2000. sz. Kormányrendeletnek megfelelően a Bank naponta jelenti a Felügyeletnek a kereskedési könyvi pozíciók ún. standard módszer szerint meghatározott kamatkockázatának, partnerkockázatának valamint a banki devizakockázat tőkekövetelményét. A tőkekövetelmény átlagos nagysága 2003-ban 1.989 millió forinttal haladta meg a 2002-es szintet, és elérte 4.651 millió forintot, amelyből 2.624 millió forintnak megfelelő értéket a pozíciókockázat, 385 millió forint értéket a partnerkockázat és 1.643 millió forint értéket a devizakockázat igényelt. A tőkekövetelmény növekedése alapvetően a nyitott devizapozíciók növekedésének következménye. A Bank mindennap meghatározza a belső modellel (VaR) is a tőkekövetelményt. A VaR modellel számolt átlagos (teljes) tőkekövetelmény 7.756 millió forint volt 2003-ban; a viszonylag nagy érték a forint árfolyamának nagymértékű ingadozásával magyarázható.

AZ OTP-CSOPORT PIACI KOCKÁZATI KITETTSÉGE

2003-ban a kockázatmentes értéket is számoló számítógépes rendszer olyan irányú továbbfejlesztését kezdte meg a Bank, amellyel naponta a piaci pozíciókat és azok kockázatmentes értékét meg tudja határozni a piaci kockázatkezelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű csoporttagok (OTP Bank Rt., OTP-Garancia Biztosító Rt., OTP Jelzálogbank Rt., OTP Lakástakarékpénztár Rt., Merkantil Bank Rt., OTP Banka Slovensko, DSK) esetében. A teljes körű bevezetés a csoporttagok tekintetében 2004-ben megvalósul.

2003-ban a Bankcsoport kamatkockázati kitétségét alapvetően az OTP Jelzálogbank Rt. és az OTP Bank Rt. pozíciója határozta meg. Csoport szinten is az éven belül átárazható források állománya meghaladja az éven belül átárazható eszközökét. Ez a pozíció a piaci kamatok csökkenését feltételezve előnyös lehet a Bankcsoport számára. A 244/2000. sz. Kormányrendelet szerint a kereskedési könyvi pozíciók kamatkockázatának, partnerkockázatának valamint a devizakockázat tőkekövetelményét konszolidálni kell az OTP Jelzálogbank Rt., az OTP Lakástakarékpénztár Rt., a Merkantil Bank Rt., valamint az OTP Banka Slovensko esetében, azonban 2002-ben az OTP Bankon kívül mindenki felmentést kapott a kereskedési könyv vezetése alól. 2003-tól naponta az OTP Bank Rt. pozícióihoz a Merkantil Bank és az OTP Banka Slovensko devizapozícióinak tőkekövetelménye kerül konszolidálásra.

PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ÖSSZEFOGLALÓJA *

MÉRLEG

December 31-én	1999	2000	2001	2002	(milliárd Ft-ban) 2003
Pénzeszközök	557,4	482,4	372,6	347,0	253,0
Állampapírok	300,9	440,2	481,1	401,9	402,5
Bankközi kihelyezések**	277,7	233,9	329,9	263,3	165,4
Ügyfélkihelyezések	478,4	614,1	769,8	951,7	1.088,3
Lakossági	150,8	180,2	258,3	329,8	318,2
Vállalkozói	291,4	393,2	464,8	558,6	691,2
Önkormányzati	36,2	40,7	46,7	63,3	78,9
Immateriális javak és tárgyi eszközök	52,1	52,7	54,3	63,7	107,6
Egyéb	101,0	108,0	119,5	362,5	741,8
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1.767,5	1.931,3	2.127,2	2.390,1	2.758,6
Bankközi források	42,2	44,4	25,1	28,2	91,1
Ügyfélbetétek	1.507,6	1.633,0	1.811,2	2.011,0	2.234,9
Lakossági	1.214,0	1.308,1	1.405,7	1.523,7	1.656,3
Vállalkozói	189,9	210,9	253,5	341,9	421,4
Önkormányzati	103,7	114,0	152,0	145,4	157,2
Kibocsátott értékpapírok	22,9	19,6	14,9	9,4	5,9
Céltartalékok	11,1	11,3	14,6	21,0	26,8
Egyéb	83,0	95,5	102,9	114,7	138,1
Saját tőke	100,7	127,5	158,5	205,8	261,8
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1.767,5	1.931,3	2.127,2	2.390,1	2.758,6
Egy részvényre jutó nettó eszközérték (NAV)*** (Ft, összes részvényre vetítve)	359,5	455,4	566,1	735,2	934,9

EREDMÉNYKIMUTATÁS

December 31-én véget ért év	1999	2000	2001	2002	(milliárd Ft-ban) 2003
Nettó kamatbevétel	84,0	86,9	98,3	102,7	118,2
Nem kamat jellegű bevételek	30,1	38,8	42,7	63,6	85,6
Ebből: nettó díjak és jutalékok	24,0	32,0	40,0	56,8	85,1
Összes bevétel	114,1	125,6	141,0	166,3	203,8
Nem kamat jellegű ráfordítások	74,6	77,7	85,2	95,6	110,3
Üzleti eredmény	39,5	47,9	55,8	70,7	93,5
Osztalék bevétel	0,2	0,2	0,1	0,3	7,7
Céltartalékképzés és hitelezési veszteség	10,2	7,9	8,5	13,5	13,3
Üzleti/cégérték elszámolás	–	–	–	0,6	–1,2
Adózás előtti eredmény	33,3	40,2	47,4	58,1	86,7
Adózás utáni eredmény	28,3	32,5	38,4	47,2	71,6
Egy részvényre jutó nyereség, hígítatlan (EPS)*** (Ft, összes részvényre vetítve)	107,13	124,13	145,77	178,98	269,21

FŐBB MUTATÓK

	1999	2000	2001	2002	2003
Hitel/betét arány %	31,7	38,6	42,5	47,3	48,7
Kiadás/bevétel arány %	65,3	61,7	60,4	57,5	54,1
Fizetőképességi mutató %	15,23	15,45	14,11	13,43	10,54
ROAA %	1,67	1,76	1,89	2,09	2,78
ROAE %	31,6	28,5	26,9	25,9	30,6
Egy részvényre kifizetett osztalék Ft törzsrészvény****	180	200	275	–	60
szavazatsóbbbségi részvény	180	200	275	–	600

* Nem konszolidált MSZSZ szerinti adatok

** Pénzügyi évi belüli és éven túli és MNB éven túli kihelyezéseket tartalmazza

*** 2002. március 11-től a korábban 1000 Ft-os névértékű részvény egyenként 10 darab 100 Ft-os névértékű törzsrészvényre került felosztásra, ezért a megelőző évek egy részvényre jutó adatait korrigáltan, összehasonlítható módon tartalmazza a táblázat

**** 2002-től a 100 Ft-os névértékű részvényekre vetítve

AZ OTP BANK RT. MAGYAR ÉS NEMZETKÖZI SZÁMVITELI ELVEK ALAPJÁN KÉSZÍTETT EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK KÜLÖNBSÉGE A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVBEN

Az alábbiakban összefoglaljuk a Magyar Számviteli Szabályok és a Nemzetközi Beszámolókészítési Standardok (IFRS) alapján megállapított eredmény közötti eltéréseket.

	MSZSZ	IFRS módosítások	(adatok millió Ft-ban) IFRS
Adózás előtti eredmény	86.701	– 2.173	84.528
Adó (IFRS-ben halasztott adó)	– 15.139	752	– 14.387
Adózott eredmény	71.562	– 1.421	70.141

Az IFRS szerinti adózott eredmény 2003. évben összességében 1.421 millió forinttal alacsonyabb, mint az MSZSZ szerinti eredmény.

Az IFRS irányelveknek megfelelő, az eredményt érintő módosítások a következők:

ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK KÉPZÉSE

2003. évben – a kockázati tényezőkkel súlyozott (korrigált) mérlegfőösszeg értéke alapján – **2.803 millió forint összegű általános kockázati céltartalék képzésre** került sor az MSZSZ beszámolóban.

Az IFRS beszámoló az ezen a jogcím alapján képzett céltartalékot nem értelmezi, ezért az MSZSZ-ben képzett céltartalékot visszafordítja, amely összességében **2.803 millió forint** eredménynövelő tételként jelenik meg az IFRS beszámolóban.

A BEFEKTETÉSEK PRÉMIUMÁNAK ÉS DISZKONTJÁNAK AMORTIZÁCIÓJA

Az IFRS a névérték felett, vagy névérték alatt vásárolt és lejáratig tartandó értékpapírok esetében a névérték és a beszerzési érték különbözeteként jelentkező árfolyameredményt a **megszerzés időpontjától az értékpapír lejáratáig terjedő időszak alatt lineáris módon amortizálja**, és az amortizáció összegét az eredmény terhére, illetve javára számolja el.

Az IFRS-ben végrehajtott módosítások a következők:

– előző év végi IFRS-beszámolóban szereplő elhatárolás állományának visszavezetése:	+ 48 MFt
– MSZSZ szerinti elhatárolás visszavezetése 2003. december 31-én:	+ 41 MFt
– IFRS szerinti elhatárolás 2003. december 31-én:	– 389 MFt
	– 300 MFt

Az előző évi IFRS elhatárolást visszavezetjük és ezt követően elvégezzük az aktuális értékpapír állományra az új elhatárolás kalkulációt, amelynek menete a következő, tekintettel arra, hogy a magyar beszámolóból indulunk ki:

1. először az MSZSZ szerinti elhatárolást visszavezetjük, majd
2. meghatározzuk az új IFRS elhatárolás összegét.

A 2003. évben az MSZSZ és az IFRS adatok közötti különbséget a 2003. június 30-án értékesíthető értékpapír portfólióból lejáratig tartandó portfólióba átsorolt OTP Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek ártértékelési különbsége miatt elszámolt amortizáció okozta.

Egyéb értékpapírok esetében a 2003. évben sem jelentős az MSZSZ és IFRS adatok közötti különbség, amelynek az az oka, hogy az IFRS-ben az értékesíthető állományba sorolt nem amortizálható értékpapírok döntő hányadát névértéken szerezte be a Bank.

A fenti tételek miatt az IFRS-eredmény **300 millió forinttal** csökkent.

FÜGGŐ/JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉG MIATTI CÉLTARTALÉK FELSZABADÍTÁSA

A Bank üzleti tevékenysége keretében értékesítésre épített lakóingatlanokat finanszírozott és építtetett, amelynek során 10 éves garanciát kellett vállalnia az esetleges kivitelezési hibákért. A Bank lakásszavatossági kötelezettsége 2007-ig áll fenn. A korábbi években az IFRS-ben 1.500 millió forint összegben céltartalék képzés történt a lakásszavatossági igényekből eredő esetleges jövőbeni veszteségekre.

1999. évben a korábbi években képzett céltartalékból 700 millió forint, 2000. évben 350 millió forint, 2001. évben 153 millió forint, 2002. évben 69 millió forint, 2003. évben **152 millió forint** felszabadítására került sor. Ez utóbbi összeg megegyezik a Bank által fizetett ráfordítással.

PÉNZÜGYI LÍZING ELSZÁMOLÁSA**Tárgyi eszközökre vonatkozó szerződések**

A Bank 1995. évtől számítástechnikai eszközöket, illetve egyéb berendezéseket vett bérbe, amelyek után bérleti díjat fizet. A MSZSZ szerinti beszámolóhoz képest az IFRS az ügyletet pénzügyi lízingként mutatja ki, és a tárgyi eszközök között szerepelteti. Ennek egy részét az AXIAL-tól bérelt eszközök jelentik, másrészt az ATM gépek lízingje.

Az IFRS az MSZSZ szerint elszámolt tételeket kivezeti és a nemzetközi előírások szerint veszi fel a beszámolóba.

A fenti tételek együttes hatásaként a lízing-ügylet eltérő elszámolása összességében 117 millió forinttal csökkentette az IFRS eredményt.

Immateriális javakra vonatkozó szerződések

A Bank számára előírt egyes tőke megfelelési követelmények gazdaságosabb módon történő teljesítése érdekében 2003. június 30-i fordulónappal szoftverek értékesítésére került sor az SPLC Kft. számára. Az értékesítésről szóló szerződés megkötésével egyidejűleg allicencbe-adási megállapodás biztosítja a Bank számára, hogy a szoftvereket továbbra is folyamatosan, az értékesítés előtti állapot szerint használhassa. Az allicenc időtartama az eredeti szerződés szerint 60 hónap, amely gyakorlatilag megegyezik azzal az időtartammal, amely alatt a Bank amortizálta volna a szoftvereket. Az allicenc alapján a Bank nem szerez sem tulajdonjogot, sem végleges felhasználási jogot. Az allicenc időtartama alatt a Bank negyedéves ütemezésben, fix összegű licence díjat fizet a Kft.-nek.

A szoftverek nettó vételárának megfizetésére a Bank 5 éves lejáratú beruházási hitelt, a nettó vételárhoz kapcsolódó ÁFA fizetési kötelezettség teljesítéséhez pedig rövid lejáratú forgóeszköz hitelt folyósított a Bank az SPLC Kft. számára. A hitelek egyaránt fix 6% kamatozásúak. A forgóeszköz hitel törlesztése a Kft. által visszaigényelendő ÁFA APEH általi megfizetésének időpontjában volt esedékes. A beruházási hitel törlesztése a licence díj fizetés ütemezéséhez igazodik.

Tekintettel arra, hogy jelen pénzügyi konstrukcióban az allicenc tárgyát képező, a Bank által értékesített szoftverek gazdaságos élettartama gyakorlatilag megegyezik az allicenc futamidejével, az IFRS szerinti beszámoló ezt az ügyletet pénzügyi lízingnek minősítette és a tárgyi eszközök és immateriális javak között szerepelteti.

Az értékesítés június 30-ával történt meg, ezért már a június 30-i fordulónappal készülő nemzetközi beszámolóban az értékesítés visszafogatása megtörtént.

A 2003. december 31-i fordulónappal készülő IFRS-beszámolóhoz már figyelembe vettük a IV. negyedévben bekövetkezett szerződésmódosítások hatásait is. A szerződés-módosítások egyrészt két szoftver visszavásárlására vonatkoztak, másrészt pedig a több szoftver tekintetében újrakalkulálásra került a lízingdíjak összege és futamideje, valamint a szoftverekhez kapcsolódó beruházási hitel szerződés keretösszege is megemelkedett.

VEZETŐI ELEMZÉS

A 2003. július 1 – december 31-éig tartó időszakra elszámolt bérleti díjakat, valamint a folyósított hitelekre elszámolt kamatbevételeket az IFRS-ben stornóztuk, egyúttal pedig elszámoltuk az immateriális javak amortizációját. Ezek a tételek együttesen 22 millió forinttal csökkentették az IFRS szerinti eredményt.

Az értékesítésen elszámolt mintegy 11 millió forint összegű nyereség visszaforgatásával együtt az immateriális javakat érintő lízing ügylet különböző elszámolása összességében 11 millió forint csökkentette az IFRS eredményt.

A fentiek szerinti két szerződés csomag miatti IFRS módosítások együttesen **128 millió forinttal** terheltek az IFRS eredményt.

AZ IAS 39 NEMZETKÖZI STANDARD SZERINT A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK ÉRTÉKELÉSE

A Bankunk által alkalmazott IAS 39 standard az értékpapírok és a mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok esetében eredményezett értékmódosulást.

Az értékpapíroknál új kategória kialakítására és a mérlegben önálló tételként való bemutatására került sor. Ez a kategória a „Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok” elnevezést kapta.

KERESKEDÉSI CÉLÚ ÉS ÉRTÉKESÍTHETŐ ÉRTÉKPAPÍROK, VALAMINT A RÉSZESÉDESEK PIACI ÉRTÉKÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA

A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírokat, valamint az értékesíthető pénzügyi eszközök közé sorolt részesedéseket piaci értéken kell bemutatni a mérlegben.

Az értékpapírok piaci értékre való értékelésének hatására:

- az előző időszak – 2002. december 31-ére - vonatkozó 3.481 millió forint piaci érték különbözet visszavezetése, és
- a 2003. december 31-ére vonatkozó 4.973 millió forint negatív valós érték különbözet elszámolásának eredményeképpen a tárgyidőszaki – 2003. évi – **eredmény 8.454 millió forinttal csökkent.**

Ebből 7.205 millió forintot az OTP Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek, a fennmaradó 1.249 millió forintot döntően a magyar államkötvények piaci értékének változása indokolja.

ELTÉRÉS A MÉRLEGEN KÍVÜLI PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK ELSZÁMOLÁSÁBAN

Mivel az IAS 39 piaci értékelést végez a mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok esetében, ezért az alábbi, az MSZSZ beszámolóban érvényesített tételeket:

- a nem fedezeti határidős ügyletekre képzett céltartalékot,
 - a swap ügyletek spot lábának átértékelési eredményének elhatárolását,
 - a swap ügyletekkel kapcsolatosan elhatárolt kamatbevételeket és kamatráfordításokat
- az IFRS beszámolóban meg kell szüntetni, majd ezt követően a piaci értékelés eredményét figyelembe kell venni.

1. MSZSZ beszámolóban érvényesített tételek megszüntetése:

1. Előző évi elhatárolás megszüntetésének visszavezetése (swap ügyletekre):	+	8.004	MFt
2. Előző évi céltartalék állomány visszavezetése határidős ügyletekre:	–	1.460	MFt
3. A nem fedezeti határidős ügyletekre az MSZSZ-ben			
A tárgyidőszak végén kimutatott céltartalék állomány megszüntetése:	+	751	MFt
3.a. forward ügyletekre	+	685	MFt
3.b. futures ügyletekre	+	66	MFt
3.c. opciós ügyletekre			–
4. Swap ügyletek spot lábán elszámolt átértékelési eredmény tárgyidőszak végi elhatárolásának visszavezetése és a határidős ügyletek elhatárolt árfolyameredményének visszavezetése	+	765	MFt
5. Swap ügyletek tárgyidőszak végén elhatárolt kamatbevételeinek és ráfordításának visszavezetése	–	1.228	MFt
Összesen	+	6.832	MFt

2. IFRS szerinti valós értékelésből jelentkező tárgyidőszaki eredményhatás: – 2.889 MFt

3. A mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok magyar és nemzetközi szabályok szerinti eltérő elszámolásának eredményhatása: + 3.943 MFt

Az IAS 39 miatti módosítások összes eredményt csökkentő hatása 4.511 millió forint.

VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY ÁRFOLYAMEREDMÉNYE ÉS AZ ELSŐBBSÉGI RÉSZVÉNYEK TÖRZSRÉSZVÉNNYÉ ALAKÍTÁSOKOR FIZETETT CSEREÉRTÉK-KÜLÖNBÖZET

A visszavásárolt saját részvények eladásából származó árfolyamvesztés, valamint a részvények átalakítása miatt a Banknak fizetett csereérték különbözet az MSZSZ-ben az éves eredményben került elszámolásra, összességében az eredményt növelte 5 millió forinttal. Az IFRS közvetlenül a tartalékok között számolja el ezeket a tételeket, ezért az emiatt szükséges módosítás **5 millió forinttal** csökkenti az IFRS eredményt.

NEGATÍV ÜZLETI/CÉGÉRTÉK

A 2002. évi **magyar számviteli szabályok szerint** készített beszámolóban az OTP Bank Rt. által 2002. április 4-én megvásárolt Investicna a Rozvojova Banka (OTP Banka Slovensko; OBS) MSZSZ beszámolóba történő beállításakor **negatív üzleti vagy cégérték** elszámolására került sor a következők szerint:

- A negatív üzleti vagy cégérték 2002. december 31-én aktualizált teljes összege: 3.815 millió forint. (A negatív üzleti vagy cégérték a vevő által fizetett ellenérték és a befektetésre jutó saját tőke közötti különbözet)
- Az MSZSZ-ben további kapcsolódó előírás, hogy a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évre (60 hónapra) kell az eredmény javára elszámolni. A 2002. évi eredmény javára 572 millió forintot számoltunk el, 2003. évben 763 millió forintot (a teljes összegnek 12/60-ad része, vagyis 2003. évre jutó arányos értéke).

A 2003. évi **magyar számviteli szabályok szerint** készített beszámolóban az OTP Bank Rt. által 2003. október 1-jén megvásárolt bolgár DSK Bank MSZSZ beszámolóba történő beállításakor **pozitív üzleti vagy cégérték** elszámolására került sor a következők szerint: A 311 millió EUR vételárral (79.162 millió forint értékben) számított vételár és a részesedés bekerülési értékét jelentő saját tőke 39.086 millió forint értéke közötti 40.076 millió forint összegű különbözet jelenti az üzleti/cégérték teljes nagyságát. Ezt az értéket az immateriális javak között kell kimutatni az MSZSZ-ben és a Bank döntése alapján 5 év (kb. 60 hónap) alatt kell amortizálni az eredmény terhére. Az egy hónapra jutó amortizált érték kb. 668 millió forint. A 2003. év IV. negyedévéét így összességében 2.020 millió forint terhelte az amortizáció elszámolása.

Az **IFRS üzleti/cégértékkel kapcsolatos előírásai** különböznek az MSZSZ előírásoktól. A Bank a részesedéseit – beleértve az OBS-ben és a DSK-ban lévő részesedését is - beszerzési értéken szerepelteti az IFRS szerinti egyedi beszámolójában, így a részesedésekkel kapcsolatban nem számol el vagyoni értékű jogként üzleti/cégértéket. Ebből az következik, hogy a Bank egyedi IFRS beszámolójában nem kell sem a negatív sem a pozitív üzleti/cégértéket figyelembe venni.

Az emiatt szükséges IFRS módosítás a 2003. éves eredményt összességében **1.257 millió forinttal** növeli.

KÜLFÖLDI PÉNZNEMBEN NYILVÁNTARTOTT RÉSZESEDÉSEK BEKERÜLÉSI ÉRTÉKRE TÖRTÉNŐ KORRIGÁLÁSA

Az **MSZSZ szerint** a külföldi pénznemben nyilvántartott részesedéseket minden hónap utolsó napján át kell értékelni hó végi MNB árfolyamra. A részesedések között szereplő külföldi befektetések (HIF Ltd., TVM S.A, OBS, DSK) ártértékelése miatt 2003. évben 2.405 millió forint árfolyamnyereséget realizált a Bank.

Az **IFRS szerint** ezeket a külföldi pénznemben nyilvántartott részesedéseket az eredeti bekerülési értéken, a tranzakció napján érvényes árfolyamon kell értékelni. Az IFRS eredményt módosítani kell a 2003. évben MSZSZ szerint elszámolt ártértékelési különbözettel, ez **2.405 millió forinttal** csökkenti az IFRS eredményt. Ebből az összegből 1.450 millió forintot az OBS-ben lévő – a nemzetközi beszámolóban 2.076 millió SKK nettó értékű – részesedés ártértékelése magyaráz. A DSK-ban lévő 299.763 ezer BGN névértékű részesedésünkön a beszerzés napjától december 31-ig bekövetkezett mintegy 3,08 Ft árfolyamemelkedés miatt mintegy 923 millió forint ártértékelési eredményt számoltunk el.

VEZETŐI ELEMZÉS

ÁTALAKULÁS MIATTI TÁRSASÁGI ÉRTÉK KORREKCIÓ

Az MSZSZ előírások szerint gazdasági társaságok átalakulása esetén a rendkívüli tételek között el kell számolni a megszűnő gazdasági társaság könyv szerinti értékének kivezetését (1.255 millió forint összegben ráfordításként), illetve a létrejövő gazdasági társaságból a tulajdonosra jutó saját tőke (1.550 millió forintösszegű) hányadot. Ez utóbbi tétel a bevételeket növeli. Az Egészségpénztár és a Pénztárszolgáltató Kft. között lebonyolódott tranzakció eredményeképpen a Bank mintegy 295 millió forint bevételi többletet számolt el az MSZSZ-ben.

Az IFRS szerint azonban – a realizációs elv alapján – a befektető és a befektetést befogadó vállalkozás között keletkezett nyereséget csak akkor realizálhatja a vállalkozás, amikor a realizálás egy külső fél részére történő értékesítés formáját ölti. Erre az előírásra tekintettel az IFRS-ben meg kell szüntetni az átalakulás során elszámolt értékcorrekciót. Az emiatt szükséges módosítás **295 millió forinttal** csökkenti az IFRS eredményt.

SZÁLLÍTÁSOS REPO MIATTI MÓDOSÍTÁS (IAS 39)

A szállításos repo ügyleteket eltérően kezeli az IFRS és az MSZSZ.

A repóügyletek elszámolási szabályainak következtében az IFRS eredmény összességében **89 millió forinttal** növekedett.

KÖZVETLENÜL A TARTALÉKOK TERHÉRE ELSZÁMOLT TÉTELEK – ÖNREVÍZIÓ

Az MSZSZ szerint az önrevíziós tétel az eredménytartalékkal szemben kerül elszámolásra. Az IFRS a Bank által végrehajtott önrevíziót nem tekinti jelentős hibának, ezért a tárgyévi eredményben számolja el, eredményt növelő hatása **1.170 millió forint**.

HALASZTOTT ADÓ

A MSZSZ nem, az IFRS elismeri, és alkalmazza a halasztott adózás elméletét, amely a társasági adót ugyanúgy kezeli, mint bármely más költségelemet, ezért erre is alkalmazza az időbeli elhatárolás és az összemérés elvét.

A Bank esetében a halasztott adó olyan, az IFRS szerint alkalmazott eredményt módosító tételleket érint, amelyek nagy valószínűséggel a jövőben magyar számlákon is realizálódnak, azaz vagy költségként, vagy az eredmény javára elszámolandók lesznek. Elszámolásuk hatására az adófizetési kötelezettség is mindkét irányban változhat.

Halasztott adó elszámolására az IFRS beszámolóiban 1994. évtől kerül sor. 2003. évben a halasztott adó számításánál figyelembeveendő eredménymódosító tételek miatt a halasztott adó (a 2004. évtől érvényes 16%-os társasági adókulccsal számítva) **752 millió forint**, amely az eredményt növelő tétel.

Prémium-diszkont:	– 300 MFt
Lakásszavatosság miatti céltartalék felszabadítás:	152 MFt
Pénzügyi lízing:	– 128 MFt
A pénzügyi instrumentumok IAS 39 sz. értékelése :	– 4.511 MFt
Szállításos repo miatti módosítás:	89 MFt
IFRS adóalap módosító tétel	– 4.698 MFt

**AZ OTP BANK RT. 2003. DECEMBER 31-I
 NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉSI
 STANDARDOK (IFRS) ÉS MAGYAR SZÁMVITELI SZABÁLYOK
 (MSZSZ) SZERINT KÉSZÍTETT AUDITÁLT KONSZOLIDÁLT
 BESZÁMOLÓINAK JELENTŐS ELTÉRÉSEI**

A konszolidált adózás előtti eredmény levezetése

	MSZSZ	IFRS	(millió Ft-ban) Változás
OTP Bank Rt.	86.701	84.528	- 2.173
Merkantil Csoport	4.219	4.340	121
HIF Ltd.	259	259	0
OTP-Garancia Biztosító Rt.	2.605	2.846	241
Concordia-Info Rt.	168	168	0
OTP Ingatlan Rt.	1.347	1.347	0
OTP Mérleg Rt.	195	148	- 47
OTP Faktoring Vagyonkezelő Kft.	64	64	0
OTP Faktoring Rt.	1.321	1.321	0
OTP Lakástakarékpénztár Rt.	360	317	- 43
Bank Center No I. Kft.	81	81	0
Inga Kft.-k	104	104	0
OTP Pénztárszolgáltató Kft.	225	225	0
OTP Jelzálogbank Rt.	8.548	8.548	0
OTP Alapkezelő Rt.	4.338	4.338	0
OTP Banka Slovensko, a.s.	- 207	76	283
DSK Csoport	1.573	1.678	105
I. Összevont adózás előtti eredmény	111.901	110.388	- 1.513
<i>Változás OTP-hez képest</i>	<i>25.200</i>	<i>25.860</i>	
Equity módszer	- 282	- 268	14
Tőkekonzolidáció	- 9.032	- 9.705	- 673
Egymás közötti kapcsolatok kiszűrése	164	- 39	- 203
II. Összes konszolidációs hatás	- 9.150	- 10.012	- 862
III. Egyéb eltérések hatása (IAS 39)	-	2.285	2.285
Konszolidált adózás előtti eredmény	102.751	102.661	- 90
<i>Változás OTP-hez képest</i>	<i>16.050</i>	<i>18.133</i>	<i>2.083</i>

A 2003. december 31-i magyar és nemzetközi szabályok szerint készített konszolidált beszámoló összehasonlítása során kimutatott különbségek egy részét – mint ahogy az a táblázatból is látszik – az OTP Bank Rt. adatainak csökkenése adja, ezt ellensúlyozza a leányvállalatok egyedi adatai, illetve a leányvállalati pénzügyi instrumentumok értékelésének (IAS 39) hatása, ehhez csökkentő tényezőként járul hozzá a konszolidációs lépések hatása.

I. A BESZÁMOLÓK ÖSSZEVONÁSÁKOR JELENTKEZŐ ELTÉRÉSEK:

OTP Bank Rt.

A 2003. évi magyar és nemzetközi számviteli szabályok szerint készített beszámolók összehasonlítása során az OTP Bank adataiban jelentkező eredményeltérést befolyásoló tételek:

Általános kockázati céltartalék visszaforgatása	+2.803 millió forint
Kötvények prémiumának és diszkontjának amortizációja	– 300 millió forint
Függő/jövőbeni köt. képzett céltartalék (lakásszavatosság)	+152 millió forint
Leányvállalati részesedés könyv szerinti értékének korrekciója	– 295 millió forint
Pénzügyi lízing elszámolása	– 128 millió forint
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok, valamint részesedések piaci értékre való korrigálása (IAS 39)	-8.454 millió forint
Mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok (derivatívák) piaci értékre való korrigálása (IAS 39)	+3.943 millió forint
Visszavásárolt saját részvény árfolyamvesztésége	– 5 millió forint
Üzleti/cégmentés és negatív üzleti/cégmentés miatti korrekció	+1.257 millió forint
Külföldi pénznemben nyilvántartott részesedések bekerülési értékre történő korrigálása	– 2.405 millió forint
Szállítási repó miatti módosítás	+89 millió forint
<u>Tartalékokkal szemben közvetlenül elszámolt tételek átsorolása (önrevízió)</u>	<u>+1.170 millió forint</u>
Adózás előtti eredményt módosító tételek összesen	– 2.173 millió forint

Merkantil Csoport

Alapvető eltérés a magyar, illetve a nemzetközi elvek szerint készített beszámolók között, hogy az IFRS beszámolóban a Merkantil Csoport operatív lízing ügyleteit pénzügyi lízingként kell kezelni – és a követelések között szerepeltetni –, így az ilyen típusú tranzakciók átalakítása 2003. évben eredményt csökkentő tételként módosítja az adózás előtti eredményt.

A fentiek 24 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

OTP Banka Slovenkso, a. s. és DSK Csoport

A nemzetközi konszolidált beszámolóban az OTP Banka Slovenkso, a.s. (OBS) és a DSK Csoport eredménykimutatásának devizáról forintra történő átszámítása során az árfolyamváltozásból adódó különbözetet a saját tőkében kell elszámolni, míg a magyar szabályok szerint az átszámítás során keletkező átértékelési különbözetet az egyéb bevételben (ráfordításban) kell kimutatni. A két beszámolóban alkalmazott árfolyamok értékei közötti eltérés nem jelentős, az adózás előtti eredményt érintő hatása összesen 10 millió forint.

OTP Banka Slovenkso, a. s.	– 5 millió forint
DSK Csoport	– 5 millió forint

A fentiek 10 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

VEZETŐI ELEMZÉS

OTP Banka Slovenkso, a. s., DSK Csoport, Merkantil Csoport és OTP LTP Rt.

Az MSZSZ szerint készített beszámolóban a kormányrendelet alapján kiszámított általános kockázati céltartalékot az IFRS nem értelmezi. A képzés felszabadítása az IFRS beszámolóban eredményt növelő hatású.

OTP Banka Slovenkso, a. s.	+288 millió forint
DSK Csoport	+168 millió forint
Merkantil Csoport	+145 millió forint
OTP Lakástakarékpénztár Rt.	– 43 millió forint

A fentiek 558 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

DSK Csoport

A DSK Csoport konszolidációba történő első bevonásakor lejáratig tartandó értékpapírjainak is a valós piaci érték a bekerülési értéke az IFRS szerint elkészített beszámolóban. A bekerülési érték és a névérték különbözetének amortizációja így eltér a két beszámolóban, az eltérés az IFRS szerint elkészített beszámolóban eredményt csökkentő hatású.

A fentiek 58 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

OTP-Garancia Biztosító Rt.

Az adózás előtti eredményben a magyar adatokhoz képest növelő tényezőként szerepel az IFRS beszámolóban az új termékek (Nyitány, Kötelező gépjármű-felelősségi biztosítások) bevezetése miatti aktivált átszervezés értékéhez kapcsolódó amortizációs költségek tárgyévi összegének stornírozása (+34 millió forint). A korábbi években aktivált átszervezés értéke az előző évek IFRS beszámolóiban eredményt rontó tételként volt elszámolva, így az amortizációs költségek most eredményt javító tételként stornírozásra kerülnek.

Az előző években az IFRS beszámolóban a Biztosítónál a kötelező gépjármű-biztosítás miatti viszontbiztosításból (stop-loss ügyletek) származó követelés leírásra került, mivel a kárkifizetések továbbterheléséből származó bevételeket (kármegtérülés) nem ismerte el. A követelések tárgyévi csökkenése miatt korrigálni kellett az IFRS beszámolóban a követelés leírást +207 millió forint eredményt javító tétellel.

A fentiek 241 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

OTP Mérleg Rt.

A tartalékokkal szemben közvetlenül elszámolt tételek átsorolása (önrevízió) a nemzetközi beszámolóban eredményt csökkentő hatású.

A fentiek 47 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

A beszámolók összevonásakor jelentkező eltérések összességében 1.513 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

II. KONSZOLIDÁCIÓS HATÁSOK KÖZÖTTI ELTÉRÉSEK:

Equity módszer hatása

Alapvető eltérés a két beszámoló equity módszerénél, hogy a magyar beszámolóban a törvény és a Bank konszolidációs számviteli politikája előírja, mely vállalkozásokat kell így konszolidálni (teljes körű konszolidáció alól mentesített leányvállalatokat és a jelentős – a tulajdoni hányad alapján a jegyzett tőkéből legalább 50 millió forint névértéket elérő –, legalább 10%-os tulajdoni hányadot képviselő társult vállalkozásokat; összesen 22 társaság).

A nemzetközi beszámolóban egyedi elbírálás alapján azokat a befektetéseket kell equity módszerrel bevonni, amelyeknél az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó saját tőke jelentős nagyságrendet képvisel.

A magyar szabályok szerint készített beszámolóban figyelembe vett társaságok 2003. évben összességében kisebb veszteséget hoztak, mint az IFRS beszámolóba equity módszerrel bevont Nagybani Piac Rt. és GIRO Elszámolásforgalmi Központ Rt. Ezen eltérés miatt van az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó saját tőke változásként elszámolt eredményhatásokban különbség a két beszámolóban.

Az equity módszer hatása 14 millió forinttal növeli az IFRS eredményt.

Tőkekonszolidáció hatása

A két beszámolóban a tőkekonszolidációs hatások eltérésének egyik oka az aktív tőkekonszolidációs különbségek amortizációs költségeinek eltérő elszámolása.

Az Inga Kft.-k miatti aktív tőkekonszolidációs különbözetet (a beszerzési érték és a beszerzés kori saját tőkéjük különbsége) az MSZSZ szerinti beszámolóban időarányosan, öt év alatt kell amortizálni, míg az IFRS beszámolóban a keletkezett különbözet teljes összege, mivel nem képviselt jelentős összeget, 1998-ban leírásra került. Ezért a magyar beszámolóban az időarányos amortizációs költség (+7 millió forint) rontja az eredményt, míg a nemzetközi beszámolóban nincs 1998. évet követően eredményt rontó hatás.

A fentiek 7 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

Az MSZSZ szerinti konszolidált beszámolóban az OTP könyveiben OBS-re elszámolt badwill miatti árbevétel kiszűrése (– 763 millió Ft) eredményt rontó hatású. Ezzel szemben az IFRS szerinti egyedi beszámolóban az OBS beszerzési értéken szerepel, badwill és kapcsolódó amortizáció nem kerül elszámolásra, ezért nincs kiszűrés a tőkekonszolidációban. Viszont az IFRS szerinti konszolidált beszámolóban megállapításra került a badwill, amelynek értékéből a tőkekonszolidáció során a felmerülő költségek ellentételezésére bevételként elszámolt +24 millió forint, illetve a nem pénzügyi eszközök átlagos hasznos élettartama (25 év) amortizációjának ellentételezésére bevételként elszámolt +125 millió forint eredményt javító hatásúak. A kettő közötti eltérés IFRS beszámolóban +912 millió forint.

A fentiek 912 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

Az MSZSZ szerinti tőkekonszolidáció készítése során nem jelentkezik eredményhatás a DSK goodwill-jának elszámolásakor, mert az egyedi beszámolóban elszámolt goodwill értékcsökkenést kiszűrjük, és elszámolunk vele azonos összegű aktív tőkekonszolidációs különbözet amortizációt. Az IFRS egyedi beszámolóban a részesedés bekerülési értéken szerepel, ezért nem kerül megállapításra goodwill, azt a konszolidált beszámolóban a tőkekonszolidáció készítésekor vesszük fel és amortizáljuk. Az amortizáció hatása 1.919 millió forint.

A fentiek 1.919 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

A Pénztárszolgáltató Kft. átalakulása miatt bevételt számoltunk el és növekedett a részesedés értéke a magyar egyedi beszámolóban. A kivezetett részesedés rendkívüli ráfordításként, az új részesedés értéke rendkívüli bevételként került elszámolásra, amelynek eredményhatása +300 millió forint. Ezt a bevételt a tőkekonszolidáció során megszüntettük. Mivel az IFRS beszámolóban a befektetések bekerülési értéken szerepelnek, az egyedi beszámolóban nem jelentkezett bevétel, és így a konszolidációban sem volt kiszűrés.

A fentiek 300 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

VEZETŐI ELEMZÉS

Az IFRS szerinti beszámolóban a DSK részesedéseit valós értékre értékeltük a bevonás időpontjában, így a DSK leányvállalatainak tőkekonzolidációja során tőkekonzolidációs különbözet nem keletkezett. Az MSZSZ beszámolóban ezzel ellentétben az aktív tőkekonzolidációs különbözet amortizációja csökkentette az eredményt.

A fentiek 27 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

Az összes tőkekonzolidációs eltérés 673 millió forinttal csökkenti az IFRS eredményt.

Egymás közötti kapcsolatok kiszűrésének hatása

Az MSZSZ, illetve az IFRS szerint készített beszámoló során figyelembe vett konszolidációs lépésekben eltérést jelent az OBS-re képzett értékvesztés árfolyamváltozásának kiszűrése. Az OTP Bank IFRS beszámolójában bekerülési értéken szerepel a befektetés, a megképzett értékvesztés sem értékelődik át, így nem keletkezik árfolyamváltozás. Az MSZSZ szerint készített beszámolóban az árfolyamvesztés kiszűrése növeli az eredményt 203 millió forinttal, az IFRS beszámolóban nincs ilyen kiszűrés.

Az egymás közötti kapcsolatok kiszűrésének hatása 203 millió forinttal csökkenti az IFRS eredményt.

A konszolidációs hatások közötti eltérések összességében 862 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

III. EGYÉB ELTÉRÉSEK HATÁSA– IAS 39 SZERINTI ÁTÉRTÉKELÉS

A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírokat, valamint az értékesíthető pénzügyi eszköznek számító részesedéseket piaci értéken kell bemutatni az IFRS szerinti mérlegben. A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok előző évi eredményt növelő piaci értékelésének stornírozása összességében 496 millió forinttal csökkentette, a tárgyidőszaki piaci értékelése pedig együttesen 4.424 millió forinttal csökkentette az eredményt.

A 2003. december 31-re vonatkozó tárgyévi piaci értékelés legnagyobb mértékben az OTP-Garancia Biztosító Rt.-nél (– 723 millió forint), OTP Jelzálogbank Rt.-nél (– 3.407 millió forint), az OTP Lakástakarékpénztár Rt.-nél (– 536 millió forint), az OTP Alapkezelő Rt.-nél (+82 millió forint), DSK-nál (+187 millió forint) és az OBS-nél (– 27 millió forint) módosította az eredményt.

A fentiek 4.920 millió forinttal csökkentik az IFRS eredményt.

Az OTP Jelzálogbank Rt. által kibocsátott és a Bank könyveiben kimutatott jelzáloglevél állomány piaci értékelése az egyedi IFRS beszámolóban csökkentette az eredményt. Az egymás közötti kapcsolatok kiszűrésével a leértékelés is stornírozásra került a konszolidált beszámolóban. Az előző évi eredményt csökkentő kiszűrés hatásának stornírozása +2.928 millió forinttal növelte, a tárgyévi értékelés kiszűrése + 4.277 millió forinttal növelte az eredményt.

A fentiek 7.205 millió forinttal növelik az IFRS eredményt.

Az egyéb eltérések – IAS 39 szerinti átértékelés – hatása 2.285 millió forinttal növeli az IFRS eredményt.